PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 125 (13.955)

Trst, torek, 9. julija 1991

Jutri bo slovenska skupščina odločala o brionskem sporazumu

Jugoslavija mora izbrati med mirom in krvavo vojno

Danes prihod skupine opazovalcev, ki bodo nadzorovali spoštovanje premirja

Edina možna izbira

VOJMIR TAVČAR

Evropska trojka je v nedeljo izdelala svoj načrt za miroljubno reševanje jugoslovanske krize. Dokument z deklaracijo in aneksoma je celota, ki jo vse prizadete strani lahko sprjmejo ali zavrnejo, drugih vmesnih poti ni. Če bo načrt sprejet, bo dvanajsterica maksimalno pomagala pri iskanju sporazuma, če bo zavrnjen, bo Jugoslavija prepuščena sama sebi, naj kot ve in zna - najbrž z vojno in krvjo - reši svojo krizo.

Kot so pronicale novice z Brionov, predvsem pa, ko so agencije odtipkale besedilo deklaracije in anaksov, je bil marsikdo razočaran nad predlogom, saj je dokument le logično nadaljevanje tega, kar je evropska trojka že predlagala. V bistvu gre za poskus usklajevanja različnih pogledov jugoslovanskih strani, seveda pa vse to gledano z optike dvanajsterice.

Sloveniji in njenim zahtevam, resnici na ljubo, dokument ni izrazito naklonjen. Vendar je dvanajsterica s tem dokumentom internacionalizirala slovensko vprašanje, nič več ne govori o celovitosti Jugoslavije, pač pa zahteva le, da pride do dogovora o rešitvi jugoslovanske krize s pogajanji in ne s silo. Dokument omenja načelo samoodločbe narodov in ponuja sistem, po katerem bi ob zunanji po-

NADALJEVANJE NA 3. STRANI

Evropska trojka na brionskih pogovorih; od leve proti desni Joao Pinheiro, Hans van den Broek in Jacques Poos (Telefoto AP)

Mirovni načrt Evropske skupnosti

Po 16 urah pogajanj so na Brionih osvojili skupno deklaracijo, ki jo zaradi pomena in teže za bodoča dogajanja v Sloveniji in Jugoslaviji objavljamo v celoti.

Na povabilo jugoslovanske vlade se je dne 7.9.1991 ministrska trojka Evropske skupnosti na Brionih sestala s predstavniki vseh strani, ki so neposredno vpletene v jugoslovansko krizo.

Cilj misije treh ministrov je bil, da bi ustvarili ustrezne pogoje za mirna pogajanja med vsemi stranmi. Vse vpletene strani so vzele na znanje deklaracijo Evropske skupnosti in njenih držav članic, sprejeto 5.7.1991, in ponovno potrdile njihovo polno zavzetost za uresničevanje predlogov Evropske skupnosti z dne 30.6.1991, da bi zagotovili prekinitev ognja in omogočili pogajanja o prihodnosti Jugoslavije.

V zvezi z omenjenimi predlogi je bil dosežen sporazum o oblikah in načinih uresničevanja, ki jih vsebuje Priloga I.

Strani so se strinjale, da z namenom, da bi zagotovile mirno rešitev, morajo v celoti spoštovati naslednja načela:

- le narodi Jugoslavije in zgolj oni sami lahko odločajo o svoji prihodnosti,
- v Jugoslaviji je nastala nova situacija, ki zahteva bolj natančen nadzor in pogajanja med različnimi stranmi,
- pogajanja se morajo nujno pričeti in to ne kasneje kot 1.8.1991 o vseh vidikih prihodnosti Jugoslavije, brez zadržkov oz. predpogojev in na osnovi načel Helsinške deklaracije in Pariške listine za novo Evropo (zlasti v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic, vključno s pravico narodov do samoodločbe v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov, ter v skladu z ustreznimi načeli mednarodnega prava, vključno s tistimi, ki se nanašajo na ozemeljsko celovitost držav),
- kolektivno predsedstvo mora delovati s polno močjo in odigrati svojo politično in ustavno vlogo, zlasti glede na zvezne oborožene sile,
- vse vpletene strani se morajo vzdržati vsakršnega enostranskega dejanja, zlasti nasilnih dejanj.

Skupnosti in njene države članice bodo pomagale pri doseganju mirnih in trajnih rešitv sedanje krize, pod pogojem in če bodo naštete obveznosti polno spoštovane.

V tem kontekstu Evropska skupnost in njene države članice sprejemajo prošnjo ostalih strani za pomoč in olajšanje procesa pogajanj. Njihova pomoč lahko obsega tudi nadzorovanje napredka v pogajanjih, strokovno pomoč delovnim skupinam, ki bi jih ustanovile vse vpletene strani in se med drugim nanaša na pravna vprašanja, vprašanja človekovih pravic, vključno s pravicami manjšin, kot tudi na gospodarska vprašanja, vprašanja poslovnih stikov in področje varnosti.

Glede na odločitev, sprejeto v Pragi v okviru Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi (KVSE) so se dogovorile, da naj bi nadzorna misija začela delovati čimprej, da bi pomagala pri stabiliziranju prekinitve ognja in pri nadzoru nad uresničevanjem preostalih elementov sporazuma, ki so ga ob pomoči Evropske skupnosti med seboj sprejele jugoslovanske strani. Smernice, ki se nanašajo na pripravljalno misijo, so naštete v Prilogi II.

Pozdravljajo pričakovan prihod misije visokih funkcionarjev, načrtovan za 9.7.1991.

Vse jugoslovanske strani so se obvezale, da bodo načrtovani nadzorni misiji nudile podporo s tem, da bodo med drugim njenim članom nudile polno zaščito in jim zagotovile svobodo gibanja.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

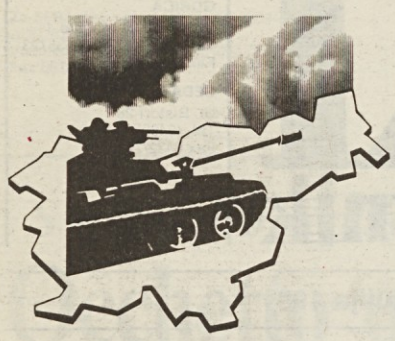

Slovensko vodstvo orisalo mirovni predlog evropske trojke

Odločitev za mir

LJUBLJANA - S pripravo deklaracije in dveh aneksov na Brionih, v katerih je zaobjet načrt za miroljubno reševanje jugoslovanske krize, je trojka evropskih zunanjih ministrov končala svojo tretjo misijo v Jugoslaviji. Sedaj je vrsta na jugoslovanskem predsedstvu, vladi in republikah, da sprejmejo ali zavrnejo predlog. Zvezna vlada je včeraj o tem razpravljala in po besedah predsednika Anteja Markovića sprejela vse točke, ki neposredno zadevajo njeno pristojnost. Zvezno predsedstvo, ki se je sešlo po predsedstvom podpredsednika Kostića (predsednik Stipe Mesić naj bi se zaradi bolezni seje ne mogel udeležiti, slovenskega predstavnika Drnovška pa prav tako ni bilo v Beogradu) v času, ko poročamo, še zaseda, v sredo pa bo o sprejemanju točk brionske resolucije in aneksov odločal tudi slovenski parlament. Če jih bo sprejel bo, kot je poudaril na včerajšnji tiskovni konferenci slovenski predsednik Milan Kučan, izbral pot demokratičnega in parlamentarnega reševanja jugoslovanskih problemov in tudi pot mirnega in mednarodno priznanega osamosvajanja Slovenije. Če bi slovenska skupščina brionsko resolucijo zavrnila, bi se za Slovenijo v bistvu ponovila situacija, ki je bila takoj po proglasitvi samostojnosti. Tvegali bi zopetno vojno in »balkanski način reševanja sporov« brez mednarodnega posredovanja.

Slovensko vodstvo - predsednik predsedstva Milan Kučan, predsednik skupščine France Bučar, predsednik vlade Lojze Peterle, zunanji minister Dimitrij Rupel in član zveznega predsedstva Janez Drnovšek - ki se je v nedeljo udeležilo srečanj na Brionih, je bilo včeraj na novinarski konferenci v Ljubljani soglasno in enotno v oceni, da je pot, ki jo je nakazala evropska tojka, spremljiva. Deklaracija seveda ni najbolj ugodna za Slovenijo, ker ne osvaja vseh slovenskih zahtev, vendar pa internacionalizira vprašanje Slovenije invsaj posredno priznava mlado slovensko republiko kot mednarodnega dejavnika.

Milan Kučan je v uvodni besedi ocenil, da je trojka evropskih zunanjih ministrov naredila velik napor, da bi prispevala k miroljubnemu reševanju jugoslovanskega problema. Misija je prišla na povabilo jugoslovanskih dejavnikov, obenem pa za zaščito lastnih interesov, saj tudi dvanajsterici ni ravno prav, da bi v osrčju vojne divjala vojna. Na Brionih se je skupaj odločalo med vojno in mirom je dejal slovenski predsednik in dodal, da se bo sedaj o vprašanju moral izreči slovenski parlamentr. Če bo sprejel pot, ki jo predlaga trojka, bo sprejel pot demokratičnega in evropskega načina reševanja konflkiktnih situacij. To pa bo tudi pospešilo mednarodno priznanje Slovenije. »Po vsaki vojni,« je dejal Kučan, »je treba sesti za mizo k pogajanjem. S sprejetjem deklaracije trojke pa obstaja možnost, da se preskoči grozo vojne.« Sicer pa je slovenski predsednik v predlogu treh ministrov dvanajsterice videl tudi možnost, da Slovenija uresniči cilje, ki si jih je zadala, demokratično, ne da bi pri tem oškodovala kogarkoli. In za to se je konec koncev slovensko vodstvo zavezalo pred narodom.

V nadaljevanju je Milan Kučan tudi dodal, da je s strogo formalnega vidika razglasitev samostojnosti Slovenije morda res bila unilateralno dejanje. Vendar na to razglasitev ni bilo treba odgovoriti z vojno. Poudaril pa je tudi prepričanje - in v temu so mu pritirdili tudi ostali udeleženci novinarske konference - da bi najbrž bilo danes stanje v Sloveniji povsem različno, če bi se Slovenija ne uprla nasilju. Če odpora Slovencev ne bi bilo, bi bilo vprašanje miru veliko bolj oddaljeno, ker ne bi bilo ne deklaracije trojke in tudi ne internacionalizacije slovenskega problema.

Milan Kučan in ostali slovenski voditelji so pojasnili, da na Brionih ni bilo pogajanj. Ministrska trojka, ki je bila že na tretji svoji misiji v Jugoslaviji v zadnjih dneh, je poslušala vse strani, nato pa na osnovi izkušenj in pogledov ter na osnovi lastne ocene stališč predlagala svoj načrt reševanja jugoslovanske krize. Predlog je bilo treba sprejeti v paketu. Ob morebitnem odklonu bi se dvanajsterica umaknila s prizorišča in prepustila, da se stvari »rešujejo na balkanski način«.

Veliko vprašanj prisotnih novinarjev je bilo usmerjenih predvsem na odmeve na deklaracijo v Sloveniji. Kučan, Bučar, Peterle, Rupel in Drnovšek so poudarili, da so bili na Brionih soglasni in tudi v predstavitvi predloga parlamentu bodo soglasno zagovarjali izbiro poti, ki jo predlaga dvanajsterica. Toda kaže, da v slovenski vladi in med strankami ni enakega soglasja. Že dejstvo, da se je novinarska konferenca začela okoli 17. ure, medtem ko je bila najprej napovedana že za dopoldan, nato pa za 13. uro, priča o razhajanju v vladi. Pa tudi med strankami so mnenja precej različna. Dejstvo, da bo parlament o problemu razpravljal v sredo je predsednik Bučar utemeljil rekoč, da so hoteli dati vsem maksimalno možnost razmisleka pred končno odločitvijo. Najbrž pa slovensko vodstvo upa, da bo že današnji prihod mednarodnih opazovalcev pozitivno vplival na poslance.

Sicer pa je razlogov za nezaupanje veliko, še zlasti ker ni jasno, ali politična oblast dejansko obvladuje armado. In marsikateri znak kaže, da bi si JA želela incidentov, da bi imela priložnost preklicati prekinitev ogenja ter oprati »vojaško čast in ugled«, ki ju je v prejšnjih dveh tednih izgubila na slovenskih bojiščih. Temu rovarjenju pa Slovenija ne sme naivno nasesti.

Zunanji ministri EGS opravili na Brionih maratonski krog pogajanj

O »brionski deklaraciji« se bo jutri izrekla skupščina republike Slovenije

Stipe Mesić in Ante Marković med brionskim sestankom (Telefoto AP)

BRIONI, LJUBLJANA — »Nismo se pogajali, pač pa je evropska trojka na osnovi ločenih pogovorov s predstavniki Jugoslavije in Slovenije sestavila dokument z osmimi točkami, o katerem bo jutri razpravljala slovenska skupščina in odločila, ali ga Slovenija podpiše.« Tako je na včerajšnji tiskovni konferenci v Cankarjevem domu večkrat ponovil predsednik predsedstva Milan Kučan, ki je - skupaj s Peterletom, Drnovškom Ruplom in Bučarjem - tudi zavrnil vsa ugibanja okrog domnevne neenotnosti slovenske delegacije na nedeljskih maratonskih razgovorih na Brionih.

»Brionska deklaracija« je bila pripravljena v večernih urah, potem ko je trojka EGS - ki so jo sestavljali zunanji ministri predsedujoče članice Nizozemske Hans van den Broek, prejšnje predsedujoče Luksemburga Jacques Poos in prihodnje predsedujoče Portugalske Joao de Deus Pinheiro - ločeno slišala vse vpletene strani: Kučana, Peterleta, Rupla, Drnovška in Bučarja za Slovenijo, Markovića z ministri Gračaninom, Lončarjem in Brovetom ter s člani zveznega predsedstva za Jugoslavijo, Borisava Jovića za Srbijo (ki je nadomestil s pomembnejšimi posli zadržanega Miloševića) in Franja Tudjmana za Hrvaško. Razgovor evropske trojke s slovensko delegacijo je trajal skoraj dve uri in torej dvakrat toliko, kot je bilo predvideno.

Ko je bil torej osnutek deklaracije pripravljen, se je šele začelo najtežje delo, »usklajevanje« njenega besedila na plenarnem zasedanju, katerega pa se ni udeležil Jović, ki se je moral nujno vrniti v Beograd. To usklajevanje je po novinarskih poročilih trajalo vso noč, najtrši oreh, ki ga je moral streti pogajalski »trikotnik« pa je po predvidevanjih predstavljalo vprašanje kontrole meja in carin. Kot kaže, dogovor o tem pušča precej dvomov, nenazadnje tudi glede zastave, ki naj bi plapolala na slovenskih mejnih prehodih. »Bosta kar obe?« so včeraj spraševali novinarji, predsednik slovenske vlade pa je odgovoril, da bi morda lahko dodali še tretjo, evropsko...

SZ vztraja pri ohranitvi jugoslovanske nedeljivosti

MOSKVA — Sovjetski zunanji minister Besmertnih je včeraj izjavil, da je za njegovo državo »prioritetno, da Jugoslavija ohrani ozemeljsko celovitost in da ostane enotna država«. S tem je še enkrat potrdil uradno stališče Moskve do dogajanj v Jugoslaviji, dodal pa je, da mora biti uporaba evropskih mehanizmov »mednarodne intervencije« v Jugoslaviji izredno previdna, in to ne samo zaradi nje same, ampak tudi zaradi Sovjetske zveze. Sicer pa je Moskva po njegovih besedah že veliko storila za »mirno in pravilno rešitev jugoslovanske krize«, kar bo v veliki meri vplivalo na nadaljnji razvoj problemov v Evropi in na evropske procese nasploh.

Včeraj pa je končal dvodnevni obisk v Ljubljani in Beogradu prvi namestnik sovjetskega zunanjega ministra Julij Kvicinski, sicer znan pogajalec sovjetske strani na razorožitvenih pogajanjih v Ženevi. Na zaključnem srečanju z zveznim zunanjim ministrom Lončarjem je tudi Kvicinski ponovil uradno stališče svoje države.

nadaljevanje s 1. strani - nadaljevanje s 1. strani - nadaljevanje s 1. strani

• *Mirovni načrt*

Vse so se strinjale s tem, da je zaščita manjšin kritičnega pomena za uspešen zaključek pogajanj. Poleg tega so ponovno zagotovile, da bodo polno spoštovale s tem v zvezi sprejete obveze, v skladu z mednaordnim pravom.

Evropska trojka je pripravljena obvestiti države, udeleženke KEVS-a, o razvoju, doseženem v procesu pogajanj.

Nadaljnje oblike in načini uresničevanja pri pripravi pogajanj

I - Režim na meji

Nadzor mejnih prehodov bo v rokah slovenske policije. Delovala bo v skladu z zveznimi predpisi.

II - Carine

Sporazum, ki so ga podpisali predstavniki zvezne vlade in vlada Republike Slovenije 20.6.1991, je ponovno potrjen in bo uresničen. Carine ostajajo zvezni prihodek, carino bodo pobirali slovenski cariniki, ki jo bodo nakazali na skupni račun, ta pa bo pod nadzorom zveznih in republiških ministrov za finance in enega ali dveh zunanjih nadzornikov.

III - Nadzor zračnega prometa

Za celotno Jugoslavijo obstaja enoten nadzor zračnega prometa. Notranji in mednarodni zračni promet nad Jugoslavijo nadzorujejo in zagotavljajo pooblaščene zvezne oblasti.

IV - Varnost meja

Ponovno se vzpostavi stanje, ki je veljalo pred 25.6.1991. V obdobju suspenzije (treh mesecev) bodo zaključena pogajanja, da se zagotovi urejen prenos kompetenc JLA na tem področju. Mejni režim, zasnovan na evropskih normah, ostaja trden cilj.

V - Nadaljnje oblike in načini izvajanja prekinitve ognja

- odstranitev blokad enot in objektov JLA,
- brezpogojna vrnitev enot JLA v njihove kasarne,
- prehodnost vseh cest,
- vrnitev vseh objektov in preme JLA,
- deaktiviranje enot TO in vrnitev v kraje, kjer so nastanjene.

Vsi našteti ukrepi začnejo veljati čimprej, vendar ne kasneje kot 8.7.1191 ob 24.00 uri.

VI - Ujetniki

Vsi ujetniki, ki so bili zajeti v času sovražnosti od 25.6.1991, bodo izpuščeni čimprej, vendar ne kasneje kot 8.7.1991 ob 24.00 uri. Mednarodni Rdeči križ bo sodeloval pri izvajanju te odločitve.

Smernice za misijo opazovalcev v Jugoslaviji

Uvod

Vse države članice KVSE so zakrbljene zaradi razmer v Jugoslaviji. Odbor visokih funkcionarjev je na sestanku v Pragi razpravljal o odpošiljanju mednarodne misije opazovalcev v Jugoslavijo. Očitno je, da lahko takšna Misija opazovalcev deluje le s polno privolitvijo vseh vpletenih strani. Da bi zagotovili, da Misija opozovalcev lahko v celoti uresniči svoje naloge, je potrebno definirati njen mandat oz. pooblastila in določiti njene pravice in dolžnosti. Potrebno je sprejeti odločitve o financiranju dejavnosti in o številnih praktičnih vidikih. V ta namen so predloženi naslednji elementi:

Mandat

Misija opazovalcev bo ustanovljena s ciljem, da nadzira razmere v Jugoslaviji, še zlasti s tem, da nadzira dejavnosti v Slvoeniji - po možnosti tudi na Hrvaškem. Cilj tega dela je nadzor nad uresničevanjem preostlaih elementov iz sporazuma, ki je bil dosežen med jugoslovanskimi stranmi ob sodelovanju Evropske skupnosti.

Trajanje mandata

Misija opazovalcev bi morala biti v stanju, da čimprej začne s svojim delom. Misija opazovalcev bi lahko delala toliko časa, kolikor vse vpletene strani menijo, da je potrebno.

Območje delovanja

V sedanjih razmerah bi Misija opazovalcev geografsko omejila svoje dejavnosti na Slovenijo in po možnosti na Hrvaško. Če se pojavi potreba, bi lahko območje,delovanja na novo določili v sporazumu med vsemi vpletenimi stranmi.

Sestava in delovanje

Misija opazovalcev bi lahko imela mešano sestavo, to je, sestavljena bi lahko bila iz vojaških in civilnih oseb.

Misijo bi lahko sestavljalo 30 - 50 oseb. Glede na to, da je pomembno čimprej začeti z delom, izbiranje članov misije ne bi smelo določiti začetka njenega delovanja. Praktična rešitev bi lahko bilo rekrutiranje opazovalcev iz vrst civilnih in vojaških članov dunajskih delegacij v CSBM, kjer je na voljo ustrezno vodenje o procesu KVSE. Dopolnjena bi lahko bila z drugimi civilnimi ali vojaškimi uradniki.

Misija bi v Jugoslaviji ustanovila Koordinacijski center. Iz tega centra bi na različne sektorje pošiljali manjše enote - na primer s po dvema članoma. Vsaka od nasprotnih strani bi določila oficirja za zvezo, ki bo ves čas dodeljen v spremstvo omenjenim opazovalnim enotam.

Struktura vodenja in nadzora

Opazovalne enote bi delovale pod nadzorom vodje misije opazovalcev. Vodja misije opazovalcev bi dnevno lahko poročal odboru visokih funkcionarjev preko Sekretariata KVSE v Pragi.

Odbor visokih funkcionarjev bi lahko bil pravo mesto za evidentiranje informacij o dejavnosti Misije opazovalcev in za odločanje glede mandata oz. pooblastil misije, če bi to bilo potrebno.

Pravna vprašanja

Da bi zagotovili misiji opazovalcev možnosti za opravljanje njenih nalog, je potrebno rešiti nekatera pravna vprašanja. Dogovori v zvezi s pravnimi vprašanji vključujejo tudi določila, ki se nanašajo na diplomatsko imuniteto, kot tudi svobodo potovanja in komuniciranja po Jugoslaviji, vključno s koordinacijskim centrom in veleposlaništvi.

Praktična vprašanja

Med številnimi praktičnimi vprašanji, o katerih se je treba dogovoriti, se nakatera nanašajo na transport in storitve tolmačenja oz. prevajanja, ki jih bo treba zagotoviti opazovalnim enotam, kit tudi na način identificiranja opazovalcev in njihovo medsebojno ločevanje kot članov misije opazovalcev KVSE

Glede na to, da Misija opazovalcev ni enota, zadolžena za ohranjanje miru, opazovalci ne bodo nosili orožja.

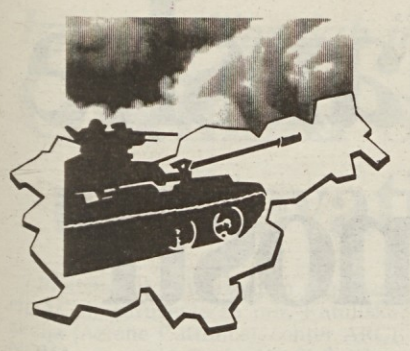

Evropski parlament pripravlja nove resolucije o Jugoslaviji

Previdne reakcije in ocene tujine o mirovnem načrtu evropske trojke

BRUSELJ — V Evropski skupnosti so brionski sporazum med trojico ministrov ES in republiškimi in zveznimi predstavniki ocenjevali izredno previdno. To kaže izjava predsedujočega v ministrskem svetu ES Nizozemca Hansa van den Broeka, ki je po vrnitvi z Brionov v Amsterdam zelo previdno govoril o sprejetem dogovoru in dejal, da se mora sporazum šele konkretizirati, čeprav je trojka, kot je zagotovil, dobila od sogovornikov trdna zagotovila.

Drugi udeleženci brionskih pogovorov, luksemburški zunanji minister Poos, je bil še previdnejši in je le kratko dejal, da je bil sporazum sprejet in da pri tem ni bilo nikakršnih razlogov, da bi ga podpisovali. V Bruslju pa prevladuje tudi vtis, da je upoštevanje tega dogovora za Jugoslavijo zadnja možnost, da se izogne državljanski vojni najširših razsežnosti.

V Strasbourgu se je včeraj začelo tudi zasedanje evropskega parlamenta, na katerem naj bi sprejeli tudi nove resolucije o Jugoslaviji. O tem bo govora že danes, kot se je izvedelo, pa naj bi v parlamentarni skupini evropske ljudske stranke prevladovalo stališče, ki ke močno naklonjeno slovenski in hrvaški neodvisnosti, medtem ko naj bi bila mnenja v socialistični parlamentarni skupini, ki je večinska, precej razklana. Zato je pričakovati več predlogov, tekst končne formulacije pa je najbrž močno odvisen od tega, kakšno stališče bo v socialističnih vrstah prevladalo.

Nemški kancler Kohl je brionski dogovor pozdravil, predstavnik bonske vlade Vogel pa je poudaril, da nemška vlada odločno zavrača podtikanja, kar zadeva cilje in motive nemške politike, napadane v uradnih izjavah predstavnikov jugoslovanske zvezne vlade.

V ameriških občilih pa prevladuje mnenje, da je brionski mirovni načrt še zelo negotov in da ne ponuja nikakršne trajne rešitve. Dogovor sicer lahko pomeni izhodišče za pomiritev, dolgoročno po njihovem mnenju ne preprečuje eksplozije med Hrvaško in Srbijo oziroma državljanske vojne. Ameriški opazovalci opozarjajo tudi na to, da dogovor ne obravnava umika jugoslovanske vojske iz kriznih žarišč na Hrvaškem in tudi ne opredeljuje, kaj se bo v Sloveniji zgodilo, ko bo preteklo trimesečno obdobje.

V Avstriji so včeraj začeli umikati tanke iz prve bojne črte, napovedali pa so tudi postopni umik vojaških enot. Na Koroškem je bilo včeraj ob meji še 2.770 vojakov in 500 policistov. Obrambni minister Fasslabend je ob krčenju števila vojakov ob meji poudaril, da varnostni ukrepi ob meji ostanejo v veljavi, posebej pa tudi nadzorstvo zračnega prostora.

Avstrijski parlament je včeraj razpravljal tudi o tekstu predloga koalicijskih strank (socialdemokratov in ljudske stranke) po priznanju Slovenije in Hrvaške. V tem predlogu pa je tudi vrsta pogojev, ki naj bi jih Avstrija pri tem upoštevala. Gre za usklajevanje avstrijske politike s stališči Evropske skupnosti kot tudi za mednarodno-pravne pogoje za priznanje obeh republik, kot zadnji pogoj pa je naveden ta, da je treba ugotoviti, če priznanje ne bi motilo »konstruktivno potekajočena dialoga«.

Avstrijski kancler Vranitzky je v uvodnem posegu dejal, da priznanje Slovenije za Avstrijo ostaja kot opcija, zunanji minister Mock pa je menil, da Avstrija ne bi smela svojih interesov postavljati pred svobodo drugih in da je treba za priznanje izbrati najprimernejši trenutek. V parlamentu je bil govor tudi o tem, da je zdaj povsem jasno, da je minila predstava o enotni Jugoslaviji. V razpravi je poslanka zalenih in predstavnica hrvaške manjšine Terezija Stoišič kritizirala ohlapnost izhodišč vladnih strank in poudarila, da so mednarodnopravni pogoji za priznanje Slovenije obstajali že 25. junija. Zeleni so za takojšnje priznanje Slovenije in Hrvaške, čim prejšnje priznanje pa je zahteval načelnik svobodnjaške parlamentarne skupine Gugerbauer.

R. G.

Embargo ZDA za orožje SFRJ

WASHINGTON — ZDA bodo uvedle embargo na prodajo orožja Jugoslaviji in bodo vztrajale, da tudi ostale države naredijo isto.

To novico je včeraj sporočila javnosti glasnica ameriškega državnega tajništva Margaret Tutwiler, ki je med drugim pohvalila odločitev Evropske skupnosti, da zamrzni posojilo 900 milijonov dolarjev Jugoslaviji.

Pristop ZDA k embargu je povsem simboličen, saj trenutno ni v teku nobene kupčije orožja med ZDA in Jugoslavijo. Predstavnica ZDA je še dodala, da bo Amerika prekinila program vojaških vaj za oficirje JA, ki se odvijajo v ZDA ter še dodala, da ne bo Amerika finančno pomagala Jugoslaviji, razen z že odobrenimi šestimi milijoni dolarji za tehnološki razvoj.

Glasnik Bele hiše Fitzwater pa je pozitivno ocenil dogovor na Brionih.

Borci NOV obsojajo poseg JA

LJUBLJANA — Na sedežu Republiškega odbora ZZB NOV Slovenije so se včeraj zbrali upokojeni generali - nekdanji borci in starešine JLA. Pridružili so se izjavi skupine sotovarišev, ki so 4. julija 1991, v razgovoru s predsednikom slovenskega predsedstva Milanom Kučanom, odločno obsodil poseg JLA v Sloveniji kot nelegalno ter politično in moralno neopravičljivo in nesprejemljivo dejanje.

Od predsedstva SFRJ kot kelektivnega poveljnika oboroženih sil Jugoslavije zahtevajo zamenjavo vseh tistih vojaških starešin Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo, ki so odgovorni za agresivne vojaške posege v republiki Sloveniji. V celoti podpirajo dogovore na Brionih, slovenski narod pa pozivajo na enotnost v sedanjih časih hudih prizkušenj.Obnem pozivajo ostale aktivne in rezervne vojaške starešine JLA ter borce NOB, da se pridružijo njihovim stališčem.

V Beogradu razmišljajo tudi o novih mejah

V srbski skupščini o vojni odškodnini

BEOGRAD — Včerajšnje zasedanje srbskega parlamenta je potekalo med polemiko in obtožbami. Nezadovoljstvo je sprožila že izvolitev Vojislava Šešlja za poslanca srbske skupščine. Po mnenju poslanca srbskega gibanja prenove Milutinovića je izvolitev protizakonita, saj Šešelj ni dosegel kvoruma, ki ga predvideva srbski volilni zakon. Predsednik volilne komisije je duhove pomiril z ugotovitvijo, »da je pač treba bolj elastično tolmačiti člen tega zakona«.

Razprava o aktualnem političnem položaju v državi se je nadaljevala v precej ostrem tonu. Poslanec Paroški je zahteval, da je treba Sloveniji in Hrvaški zaračunati vojne reparacije, skratka, obe državi morata poravnati škodo, ki sta jo povzročili z izzivanjem vojne. Sicer pa tudi kritik na rovaš srbskih oblasti ni manjkalo. Dragoljub Mičunović je opozoril, da Srbija ni izvolila primernih ljudi, pri tem je imenoval Jovića, Kostića in Bakočevića. Slednjega je tudi obtožil, da podpira izvolitev Mesića.

V obširni razpravi je tekla beseda tudi o novih mejah. Poslanci tako pozicije kot opozicije so bili mnenja, da bo treba čimprej povedati, kakšne nove meje zahteva Srbija in ni izključeno, da bo parlmanet o teh vprašanjih sprejel tudi sklepe.

Srbski premier Marković pa je po brionskem maratonu dal daljšo izjavo za tisk, v kateri med drugim pojasnjuje, »da je pravica do samoodločbe pravica narodov, ki jo more in mora uveljavljati vsak, vendar na demokratičen način, to pa pomeni v nekem procesu in takem časovnem obdobju, v katerem je mogoče to pravico doseči. Skratka, samoodločba ne pomeni avtomatično tudi mednarodno subjektiviteto. Za to je potrebno priznanje mednarodne javnosti in vseh držav«.

Na tiskovni konferenci v Beogradu

Jović še kar spravljivo o bodoči Jugoslaviji

BEOGRAD — Jugoslavija bo obstala. To je na včerajšnji tiskovni konferenci za domače in tuje novinarje v mednarodnem tiskovnem središču v Beogradu izjavil član predsedstva SFRJ dr. Borislav Jović.

Dve republiki sta se izrekli za razdružitev od Jugoslavije, postati hočeta samostojni državi, vendar pa to nikakor ne pomeni, da Jugoslavije ni več, je še dodal Jović.

Pogovarjamo se tudi s predstavniki teh dveh republik, da bi našli skupni jezik za življenje v isti državi. Če nam to ne bo uspelo, potem bo Jugoslavija ostala v mejah in s tistimi narodi, ki želijo živeti v tej državi.

Jović je govoril tudi o nedeljskem sestanku na Brionih, zlasti o svojih pogovorih s predstavniki misije Evropske skupnosti. Dejal je, da je po njegovem mnenju misija trdno odločena vztrajati pri vseh garancijah, ki jih je dala Republiki Srbiji za njeno udeležbo pri uresničevanju treh znanih točk za umirjanje razmer v Jugoslaviji. Ob tem je spomnil, da dve točki nista bili v celoti izpolnjeni, zlasti tista, ki zadeva suspenzijo izvajanja dokumentov o odcepitvi od Jugoslavije.

V pogovoru, ki sem ga imel s predstavniki misije, so vsi odločno potrdili, da bodo vztrajali pri izvajanju teh sporazumov in zagotovili vsa jamstva, ki so jih dali Jugoslaviji in Republiki Srbiji za njeno udeležbo v tem pomembnem poslu.

Jović je še povedal, da so v pogovorih ponovili glavna načela za premostitev jugoslovanske krize, glede katerih se Srbija in ES popolnoma strinjata.

Ta načela so, da je mogoče jugoslovansko krizo premostiti izključno s političnimi pogajanji, ker gre za politično krizo, samo na podlagi spoštovanja pravic vsakega naroda do samoodločbe, vključno s pravico do odcepitve, kar je mogoče izpeljati le po zakoniti in ustavni poti, za to pa je treba zagotoviti mir.

Na vprašanje, kaj bo storila Srbija, da bi zaščitila »srbsko manjšino« v Hrvaški, je Jović dejal, da za Srbijo Srbi v Hrvaški niso manjšina. Srbija meni, da je to narod, ki je povsem enakopraven s hrvaškim narodom, zato se bo z vsemi možnimi sredstvi bojeval zato, da bo lahko srbski narod dosegel svojo opredelitev do odcepitev na enak način, kot ima to pravico hrvaški narod.

Na zahtevo novinarjev, naj bo bolj natančen, kar zadeva vojno, če Srbom pravice na Hrvaškem ne bi bile zagotovljene, je Jović izjavil: »Po mojem mnenju, ki ni samo moje, je miren razplet jugoslovanske krize še najbolj odvisen od pravilne in zadovoljive rešitve problemov, ki zadevajo odnose med Srbi in Hrvati oziroma med Srbijo in Hrvaško, če bo sladnja vztrajala pri odcepitvi od Jugoslavije, in to iz preprostega razloga, ker Srbi na Hrvaškem Jugoslavije ne želijo zapustiti.

Če spoštujemo pravico narodov do samoodločbe, moramo upoštevati, da hočejo Srbi na Hrvaškem ostati v Jugoslaviji, in po našem mnenju, ki ni samo naše, bi to lahko povzročilo vojno v Jugoslaviji. To morajo razumeti vsi, tudi Evropa, in če je komu do tega, da do vojne ne pride, potem bo treba zares strogo spoštovati politično reševanje problemov.«

Na vprašanje, koliko je sodeloval pri sprejemanju sporazuma na Brionih, je Jović odvrnil, da »ni bila sprejeta nikakršna brionska deklaracija«. Kot je dodal, so bila pripravljena samo besedila, ki jih bo treba proučiti in o katerih naj bi se izrekli pristojni organi v Jugoslaviji.

Svetovni slovenski kongres poziva na teden solidarnosti s Slovenijo

LJUBLJANA — Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa obvešča javnost, da je bil v nedeljo v Ljubljani sestanek Glavnega odbora, ki je med drugim pozval vse organizirane Slovence po svetu, naj izvedejo Svetovni teden solidarnosti s Slovenijo od 8. VII. do 12. VII. To naj bi bil pričetek usklajene in stopnjevane animacije vseh državnih prostorov, v katerih živimo Slovenci.

Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa zatorej poziva tudi vsa naša društva, organizacije in vsakovrstne pobude, da s srečanji, manifestacijami, posveti, odprtimi pismi izrazijo svojo solidarnost, seveda tudi po tem tednu. Vplivanje na javno mnenje je namreč bistvenega pomena, saj to prispeva k pogojem za priznanje samostojne Republike Slovenije. V tej točki naj bi se tudi v našem prostoru organizirale najboljše in najstrokovnejše sile, ki bi poskušale navezati stike tja do zunanjega ministrstva, vštevši tudi vse vplivne občinske, pokrajinske in deželne institucije. Kljub naglemu in ugodnemu spreminjanju uradnega in neuradnega javnega mnenja velja aktivnost povečati. Predvsem zaradi strašljivih informacij o samodejnih načrtih vrha Jugoslovanske ljudske armade, ki s svojimi nazori ostaja v letu 1941, kjer so vsi drugače misleči sovražniki, izdajalci in uničevalci socialistične Jugoslavije. Ko se svet in Evropa usmerjata v novo obdobje, se v jedru Jugoslavije sklicujejo na politične klasifikacije izpred petdesetih let. V tem smislu bo glavni odbor poslal odprto pismo predsedstvu Jugoslavije in Zveznemu izvršnemu svetu, za vse prostore slovenstva pa velja poziv, da je nujno v interesu celokupnega slovenskega naroda krepiti občutek povezanosti ne glede na vse možne razlike.

Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa

• Edina možna izbira

moči lahko prišli do dogovora.

Marsikomu se to ne zdi veliko, še zlasti ne po evforiji, ki jo je izzvala proglasitev neodvisnosti, predvsem pa potem, ko je morala komaj nekaj ur stara slovenska republika z orožejem in krvjo braniti svojo pravico pred brutalno agresijo jugoslovanske armade.

Slovenska skupščina se bo jutri znašla pred izbiro: ali sprejeti predlog evropske trojke in pristati na demokratični in evropski način reševanja kriznih situacij ob mednarodnih jamstvih, ali pa zavrniti predlog in se izpostaviti nevarnosti novega nasilja in nove krvi. Če bi prevladala slednja izbira, bi Slovenija najbrž uspela zaščititi lastno samostojnost in suverenost. Toda zapravila bi si mednarodno priznanje, postati bi morala neke vrste balkanski Izrael. In prav izraelska izkušnja kaže, da nepopustljivost in zgolj vojaška opcija ne prineseta miru.

Prav zaradi tega smo prepričani, da bo skupščina izbrala pot Evrope in demokracije. Ker je to edini način, da ne nasede tistim, ki bi za zaščito lastnih interesov hoteli spremeniti nekdanjo Jugoslavijo v bojišče. Toda tudi dvanajsterica bo morala pokazati večjo dalekovidnost kot doslej in se spoprijeti z dejanskimi vozli jugoslovanske krize. Samo tako bo upravičila zaupanje Slovenije v Zahod, predvsem pa bo samo na ta način Evropa dokazala, da zna reševati svoje probleme. Ta pot pa ne more in ne sme mimo načela o pravici narodov, da sami odločajo o lastni usodi.

Tudjman podpira sporazum z Brionov Na Hrvaškem pa se spopadi nadaljujejo

ZAGREB — Predsednik Hrvaške Franjo Tudjman je zadovoljen z brionskim dogovorom, vendar pa za zdaj ta dogovor še ni vplival na umirjanje položaja na Hrvaškem, na tiskovni konferenci pa je novi hrvaški obrambni minister Šime Đodan celo izrazil prepričanje, »da bo Srbija prva prekršila dogovore z Brionov«. V podporo tem besedam je Đodan omenil govor generala Adžića novim visokim častnikom jugoslovanske vojske v Sloveniji in na Hrvaškem, s tem v zveizi pa je še dejal, da na to kaže tudi imenovanje generalpolkovnika Avramovića za komandantna 5. vojnega območja. Po Đodanivih besedah se je Avramović »proslavil« z »ubijanjem otrok na Kosovu«.

Hrvaški minister za informiranje Hitrec pa je na tiskovni konferenci zanikal nekatere trditve, da naj bi hrvaške oblasti slovenske vojake, ki bežijo iz JLA izolirale, ali pa da bi jih prisilile, da služijo v hrvaški nacionalni gardi. Na tiskovni konferenci sta Đodan in Hitrec posredovala tudi podatke, da naj bi v Kninski krajini delovalo več kot 500 četnikov, ki so prišli od drugod, v vzhodni Slavoniji pa naj bi bilo velikosrbskih teroristov približno tisoč. V boju s četniki naj bi bili dokaj uspešni in samo v zadnjih dneh naj bi likvidirali več četniških oporišč, v Slavoniji pa tudi ujeli večjo skupino četnikov, vendar pa njihovih imen niso objavili.

V noči na ponedeljek sta na območju Osijeka odjeknili dve eksploziji, v katerih pa ni bil nihče ranjen. Za zdaj so prebivalci osiješkega področja še vedno najbolj razburjeni zaradi tragičnih spopadov v naselju Tenje. Točnega števila mrtvih in ranjenih za zdaj še niso sporočili, iz osiješke bolnišnice pa so sporočili, da so v nedeljo v bolnišnico pripeljali 23 ranjenih policistov in gardistov, pripeljali pa so tudi dve umrla gardista.

Na območju tako imenovane SAO Krajine pa so v Sisku sporočili, da so Martićevci v nedeljo pozno zvečer v neki restavraciji v Glini streljali na dva pripadnika občinske službe za varstvo ustavne ureditve in enega huje ranili. Mirno ni bilo niti na pdročju Gospića, kjer so na liški progi v bližini Medaka ponovno postavili eksploziv. To je v nekaj dneh že četrta eksplozija na skoraj istem mestu.

R. G.

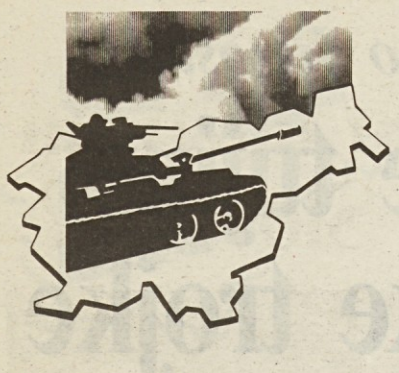

Zaskrbljenost italijanske narodnostne skupnosti

Z izjavami o italijanski manjšini v Sloveniji in Hrvaški

Cossiga vzburil duhove

TRST — Državni poglavar Francesco Cossiga je s svojimi izjavami glede italijanske manjšine v Sloveniji in Hrvaški, ki jih je dal v Budimpešti in ki jih priobčujemo tu zraven, sprožil val ogorčenja na obeh straneh meje.

Antonio Borme, predsednik ustanovne skupščine Unije Italijanov za Istro in Reko, je spričo Cossigovih besed osupnil. Državniku očita lahkotnost in neupoštevanje zgodovinskih dejstev, zlasti pa to, da se je zavedel prisotnosti italijanske manjšine v Jugoslaviji šele zdaj in torej prezrl skoraj 30 let njenega dejavnega sodelovanja z matično državo ob zaslombi Tržaške ljudske univerze in samega italijanskega zunanjega ministrstva.

Slovenska kulturno gospodarska zveza je ocenila kot nesprejemljivo izjavo predsednika italijanske republike, s katero je pokazal osupljivo pomanjkanje občutljivosti do italijanske manjšine v Sloveniji in na Hrvaškem, in to v trenutku, ko izredno zaostrene razmere tudi italijanski skupnosti onkraj meje ne obetajo drugega kot dodatne zaplete njenih odprtih vprašanj. SKGZ je z Italijani v Istri popolnoma solidarna in poudarja, da bi bilo treba v sedanjih težkih pogojih občutljivost do manjšinskih problemov ob naši meji še izostriti, ne pa si privoščiti izjav, ki ne morejo biti v čast italijanski republiki.

Senatorju Stojanu Spetiču se zdi neverjetno, kako se lahko državni poglavar — ki je bil v sedemdesetih letih tudi notranji minister in predsednik vlade — tako zaničevalno izrazi nasproti tistim, ki so ostali v Istri po eksodusu in prispevali k preživetju italijanske narodne skupnosti ter k njeni nedavni učvrstitvi. »Predsednik Cossiga pravi, da se ni zavedel njihovega obstoja v letih 1948, 1958 in 1968: prvi datum spominja na eksodus in na travmo Kominforma z vsemi njenimi učinki na italijansko skupnost v Jugoslaviji; leta 1958 je bil že štiri leta v veljavi Londonski memorandum, prav tako tudi dvojezičnost v Coni B; leta 1968 pa je prof. Borme vodil svoj boj za avtonomijo italijanske manjšine,« dodaja Spetič in se vprašuje: »Gre za nepazljivost ali pomanjkljivo poučenost? Res je sicer, da je kot notranji minister po potresu v Furlaniji izjavil na televiziji, da je odkril v tamkajšnjih hribih Ruse — toda bili so Slovenci... Morda je vse to pozabil, ni pa mogoče, da je pozabil, da je na Kvirinalu sprejel predstavnike italijanske skupnosti v Istri.« Ali pa gre za obnovitev teze, češ da so vsi tisti Italijani, ki so ostali onkraj meje, izdajalci, se je med drugim še vprašal senator Spetič.

Deželni tajnik DSL Elvio Ruffino: »Sicer smo že navajeni nekontroliranih obelodanjenj, toda vsaj takrat, ko gre za tako delikaten argument in tako neposredno povezan s temami, glede katerih bi moral Predsednik (kot "zastopnik narodne enotnosti") izvajati funkcijo garanta, bi bilo pričakovati ne samo občutek za mero, temveč še prizadevnost in solidarnostno občutljivost. Nevarnosti, ki grozijo enotnosti in celovitosti italijanske manjšine v Sloveniji in Hrvaški, so številne zlasti v tem momentu in še povečane zaradi nezanimanja italijanskih državnih organov zanjo, kakršno se odraža prav v predsednikovih izjavah.«

Tržaški občinski svetovalec Zelenih in član zveznega sveta radikalne stranke Paolo Ghersina je označil Cossigovo stališče kot nazadnjaško, šovinistično, arhaično, brez posluha za zgodovino, celo malce revanšistično, sicer pa dodal, da pravi Cossiga danes tisto, kar so vselej mislili in izjavljali mnogi demokristjani, misovci, socialisti in celo komunisti. Skratka, Cossigove izjave so naravna posledica prepričanj velike večine tržaškega političnega razreda; prepričanj, ki so gradila berlinske zidove ne le med Trstom in Jugoslavijo, pač pa tudi med Italijani in Slovenci v Italiji.

Čeravno ne v zvezi s Cossigo, je v podporo istrskih Italijanov nastopil tudi poslanec KD Sergio Coloni s posegom pri predsedniku vlade in zunanjem ministru, katerima je predočil zaskrbljenost manjšine spričo dogodkov onkraj meje, obenem pa njeno upanje v širši kulturni in gospodarski razvoj vpričo demokratizacijskega procesa v Sloveniji in Hrvaški. (fdg)

Izjave predsednika

Na tiskovni konferenci ob kraju uradnega obiska na Madžarskem in češkoslovaškem je državni poglavar Cossiga glede italijanske manjšine v Sloveniji in hrvaški izjavil naslednje: »Italija bo ščitila tistega, ki se spominja, čeprav z zamudo, da je Italijan. Žal nam je, da ne moremo ščititi 95 odstotkov Italijanov, ki so zapustili tiste kraje po jugoslovanski okupaciji. Svet gre dalje, sinovi ne smejo plačevati zaradi krivic očetov. Če bo treba, si bomo naprtili dolžnost, ščititi etnične manjšine. Ne zdi se nam, da bi demokratična republika Slovenija in demokratična republika Hrvaška, ki se ubadata sedaj z branjenjem samih sebe, kogar koli ogrožali, niti italijanske manjšine. Osebno sem zelo zadovoljen, da sem lahko nedavno tega odkril, da so na Slovenskem in na Hrvaškem italijanske manjšine. V letu 1948, v letu 1958 ali v letu 1968 se tega nisem zavedel.«

Iniciativa slovenskih socialistov v FJK

Telegram tajniku PSI za priznanje Slovenije

TRST — Deželna slovenska komponenta Socialistične stranke Italije, katere člani so se pred dnevi sestali, da bi analizirali dogajanja v sosednji Jugoslaviji in Sloveniji, je v tiskovnem sporočilu poudarila, da njeni člani z veliko zaskrbljenostjo sledijo dogajanjem v Jugoslaviji in da izražajo republiki Sloveniji svojo popolno solidarnost. Slovenski socialisti iz Furlanije-Julijske krajine so v zvezi s tem svojemu vsedržavnemu tajniku Bettinu Craxiju kot tudi deželnim in krajevnim voditeljem stranke naslovili poziv za priznanje neodvisnosti republike Slovenije in Hrvaške. Poziv, ki so ga slovenski socialisti poslali v vednost tudi predsedniku predsedstva republike Slovenije Milanu Kučanu in predsedniku slovenske vlade Lojzetu Peterletu, se glasi takole:

Deželna slovenska komisija PSI naslavlja na voditelje svoje stranke poziv, naj uresničijo vse akcije, s katerimi bi lahko prispevali k odpravi položaja negotovosti in nestabilnosti, ki ga je povzročila vojaška agresija na Slovenijo.

Deželna slovenska komisija PSI za Furlanijo-Julijsko krajino voditelje svoje stranke tudi vabi, naj se izrečejo za priznanje neodvisnosti in suverenosti Republike Slovenije in njene vlade kot političnega sovornika - kot seveda tudi Republike Hrvaške in njene vlade - da bi tako preprečili prekinitev procesa demokratizacije, ki je dosegel vrhunec s plebiscitarno izraženo in ireverzibilno narodno odločitvijo o nacionalni neodvisnosti.

Predsednica deželne slovenske komisije PSI
LAURA BERGNACH

Crozzoli izrazil vso solidarnost italijanski manjšini v Istri in na Reki

BUJE — Na tukajšnjem sedežu Skupnosti Italijanov je bilo predvčerajšnjim srečanje med delegacijo Unije Italijanov Istre in Reke, ki jo je vodil predsednik izvršnega odbora Maurizio Tremul, in odposlanstvom Pokrajine Trst pod vodstvom predsednika Daria Crozzolija, v katerem so bili tudi župani občin na Tržaškem. Tržaški predstavniki so izrazili italijanski manjšini solidarnost v teh težkih trenutkih, sicer pa je bila na snidenju poudarjena volja po poglabljanju sodelovanja za to, da se Italijanom v Jugoslaviji in Slovencem v Italiji zagotovi vedrejša bodočnost.

Predsednik tržaške pokrajine Crozzoli je naglasil, da danes ne zadostuje več samo zavračanje nasilja, zatrjevanje, da je treba probleme reševati na miren način, in obsojanje napada na Slovenijo, pač pa se je treba zoperstaviti novim razmeram v tem delu Evrope na odločnejši način, sicer ob zaslombi pristojnih vlad. Meja na Dragonji potemtakem nasprotuje načelom sporazumevanja in sodelovanja, kajti z evropske perspektive je povsem brezkoristna.

Proti vsakršni razmejitvi Istre se je izrekel tudi Maurizio Tremul, ki je sicer dejal, da gleda italijanska manjšina z interesom na pot, ki sta jo ubrali Slovenija in Hrvaška, saj vidi v tem možnost uresničitve demokratične ureditve oziroma pravnih držav, ki naj zajamčita napredek in razvoj vsem. Tremul se je zavzel obenem za višjo stopnjo manjšinske zaščite.

Na tiskovni konferenci predsednik IS Občine Tolmin

V Vidmu včeraj prikazali posledice bojev v Sloveniji

Na tiskovni konferenci v priredbi SKGZ (Foto Pavšič)

VIDEM — V težnji, da bi italijanska javnost čim boljše spoznala razloge, ki so privedli do vojaške agresije v Sloveniji, je videmski pokrajinski odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze pripravil včeraj na sedežu Pokrajine tiskovno konferenco, na kateri je predsednik Izvršnega sveta Občine Tolmin Pavel Gregorčič orisal stvarnost zadnjih dveh tednov na Tolminskem.

Srečanja na videmski Pokrajini so se poleg novinarjev udeležili tudi poslanci Roberta Breda in Gabriele Renzulli (oba PSI), predsednik Pokrajine Videm Tiziano Venier ter številni pokrajinski odborniki in svetovalci. Uvodoma je navzoče nagovoril predsednik videmskega PO SKGZ prof. Viljem Černo, ki je podprl prizadevanja Slovenije za osamosvojitev ter izrazil globoko ogorčenost nad vojaškim posegom, ki hoče v krvi streti mlado demokratično in suvereno državo.

Predsednik Pokrajine Videm Tiziano Venier je v svojem posegu ostro ožigosal uporabo orožja s strani zvezne vojske ter podčrtal vsebino dokumenta, ki so ga pred dnevi sprejeli predstavniki vseh štirih pokrajinskih uprav v FJK in številne občine iz naše dežele.

O posledicah vojne agresije na Tolminskem je spregovoril Pavel Gregorčič, ki je sam sodeloval na pogajanjih z vojaškimi oficirji, da bi vsaj v teh krajih preprečili prelivanje krvi mladih vojakov. Predsednik Izvršnega sveta je podrobno razčlenil dogajanja vzdolž mejnega pasu, delovanje teritorialnih enot in civilne zaščite.

Ob tem je novinarka Katja Roš podala sliko položaja na Slovenskem, kjer je vojna okupacija prizadela ob človeških žrtvah veliko materialno škodo v višini 3 milijard dolarjev. O grozotah, ki jih je pretrpel slovenski narod, so sicer najbolj zgovorno pričali posnetki dokumentarca, ki ga je posredovalo ministrstvo za informiranje.

RUDI PAVŠIČ

BRUSELJ — Tu bo danes manifestacija za ovrednotenje kmetijstva v EGS. Shoda, na katerem se bo zbralo več deset tisoč kmetov, se bo udeležila tudi delegacija Kmečke zveze. Voditelje dvanajsterice bodo opozorili na nerešene probleme našega kmetijstva, nosili pa bodo tudi transparent z zahtevo po mednarodnem priznanju republike Slovenije.

Solidarnostni odbor Slovencev v Italiji nadaljuje s svojo dejavnostjo. V polnem teku sta dve nabiralni akciji. Zbiranje denarnih sredstev teče pod geslom "Pomoč Sloveniji '91". Denar, ki se steka v tekoče račune slovenskih kreditnih zavodov, pa tudi v tekoče račune pri tržaški in goriški Cassa di risparmio ter pri zavodu Banca popolare udinese, bo po sklepu solidarnostnega odbora namenjen ublažitvi posledic vojnega razdejanja v Sloveniji. Gre torej za akcijo humanitarnega značaja in za solidarnostno pomoč prizadetim državljanom republike Slovenije.

Prvi rezultati te akcije oziroma poimenski seznami prispevkov bodo objavljeni v naslednjih dneh. Nadaljuje se tudi zbiranje zdravil, ki poteka v dogovoru z društvom slovenskih zdravnikov. Prva pošiljka zdravil, ki so jih darovali člani društva, je bila že oddana zbirnemu centru v Gorici. Pobuda za novo akcijo prihaja iz mladinskih vrst. Tako so se predstavniki mladinske sekcije SSk in mladinskega odbora SGKZ dogovorili, da v petek, 12. t.m., organizirajo stojnici v mestnem središču, kjer bodo zbirali podpise v podporo Sloveniji in delili letake s pozivi na solidarnostno pomoč slovenskemu prebivalstvu. Mladi vabijo društva in posameznike, ki se jim želijo pridružiti, da se zglasijo v četrtek, 11. t.m., ob 10.30 na sedežu SKGZ.

Tekoči računi za nabiralno solidarnostno akcijo POMOČ SLOVENIJI '91 pri slovenskih denarnih zavodih v Italiji:

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA (Sedež Trst, Agencija Domjo, Agencija Rojan) — 01.6560/54

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE — 9626

HRANILNICA IN POSOJILNICA NABREŽINA (Sedež Nabrežina, Filiala Sesljan) — 65283-1

KMEČKA BANKA GORICA (Sedež Gorica, Filiala Krmin) — 61001

HRANILNICA IN POSOJILNICA DOBERDOB — 1720

HRANILNICA IN POSOJILNICA SOVODNJE — 23/7

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA - Filiala Čedad — 02.200/89

Navajamo še dodatne številke tekočih računov:

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE — 4256B/S

CASSA DI RISPARMIO DI GORIZIA — 13160/1

BANCA POPOLARE UDINESE — 6986

Sedež solidarnostnega odbora Slovencev v Italiji odgovarja na telefonsko številko SKGZ: 368094; fax 368158.

Izjava italijanskih in slovenskih združenj

Občinski statut mora upoštevati Slovence

Predstavniki Združenj in organizacij ACLI, Združenje za mir, Katoliška akcija (Azione Cattolica), center ARCI NOVA, skupnost Comunità di S. Martino al Campo, ARCIragazzi, gibanje "La Rete", Združenje slovenskih kulturnih društev, zadruga La Quercia, skupina R.H.F. Folk Country Club, Club Altraitalia, združenje ANFAA in Mladinska levica so včeraj sklicali tiskovno konferenco, na kateri so kritično obravnavali pripravo novega tržaškega občinskega statuta.

Omenjene organizacije so ustanovile odbor, ki naj bi predstavil tržaški občinski upravi svoje predloge za nov statut, saj vsedržavni zakon o krajevnih upravah izrecno predvideva takšno sodelovanje s posamezniki in organizacijami civilne družbe. Predstavniki odbora so se srečali s posebno občinsko komisijo, ki pripravlja osnutek statuta in dobili obljubo, da jim bo komisija pravočasno posredovala omenjeni osnutek in tako nudila možnost predlogov. To se ni zgodilo, čeprav osnutek obstaja in je zelo verjetno, da ga bo občinski svet sprejel že 22. t.m.

Na včerajšnji tiskovni konferenci so omenjene organizacije v bistvu komentirale statut, ki so ga dobile po neuradni poti, in ga ocenile kot nezadostnega v odnosu do prostovoljnih in ljubiteljskih združenj ter do Slovencev. Organizacije so dale tudi konkretne predloge in sklenile, da z njimi seznanijo načelnike svetovalskih skupin v tržaškem občinskem svetu. V tem smislu so izdelale poseben dokument, imele pa so že srečanja z načelniki DSL, KD in zelenimi.

Dokument naglašuje pomen prostovoljnih in ljubiteljskih združenj, ki ga priznavajo tudi na vsedržavni ravni. O tem je tekla beseda tudi na vsedržavnem zasedanju združenj, ki je bilo prejšnji teden in ki sta se ga udeležili tudi predstavnici ZSKD. Tudi nekatere deželne uprave (Toskane, Lombardije, Veneta, Lazia, Piemonta) so že sprejele posebne zakone, ki omogočajo sodelovanje in stike med javnimi ustanovami in ljubiteljskimi organizacijami.

Konkretni predlogi, ki jih dajejo tržaška združenja in skupine se nanašajo na uvod statuta, kjer so zapisana izhodiščna načela in na nekatere konkretne člene. Organizacije predlagajo, da bi v načelnem uvodu dali več poudarka vprašanjem miru, človekovim pravicam in sožitju. V dokumentu organizacij je izrečena jasna kritika, da statut premalo valorizira krajevne kulturne stvarnosti, predvsem pa slovensko manjšino. Med kritikami načelnemu uvodu je treba naglasiti tudi to, da so ljubiteljske in prostovoljne organizacije premalo upoštevane in da statut v nasprotju z zahtevami vsedržavnega zakona ne nakazuje konkretnih možnosti, s katerimi naj bi podprli raznovrstne ljubiteljske dejavnosti in ne nakazuje nobene možnosti, kako naj bi se omenjena združenja in organizacije posluževale javnih struktur. Odbor organizacij kritizira na primer dejstvo, da želi občinska uprava dajati v najem strukture predvsem zasebnikom in da ni predvidena posebna konzulta. Za Slovence pa je pomemben tudi naslednji odstavek dokumenta, ki zahteva, naj statut predvideva, da državljanov branilec in vsi občinski uradi upoštevajo potrebe slovenske manjšine in ji omogočijo, da se v odnosu z ustanovo poslužuje materinega jezika. Prav gotovo je pomembno, da so takšno zahtevo podpisale tudi italijanske organizacije, ki združujejo veliko Tržačanov italijanske narodnosti.

Zanimiva okrogla miza KUD Magnet v soboto v Križu

Kako je Trst v teh dneh doživljal dramatične dogodke v Sloveniji?

Kako so Tržačani doživljali dramatična dogajanja v Sloveniji in kako predvsem mladi gledajo na razvoj dogajanj v sosednji državi? O teh in o podobnih vprašanjih je tekla beseda na sobotni zanimivi pobudi društva Magnet z naslovom »Daj priložnost miru«, ki je z glasbo, sliko in besedo izpričala občutke tukajšnjega mlajšega človeka, ki so, kot je dejala Makrì Milič v uvodu okrogle mize, prežeti z brezbrižnostjo, radovednostjo in žalostjo. V razpravi so sodelovali pisatelj Miran Košuta, novinarji Denis Visioli, Sandor Tence in Barbara Gruden ter deželni svetovalec Zelene liste Andrea Wehrenfennig. V foyerju Doma Alberta Sirka, kjer se je odvijala prireditev, so bile na ogled slike nekaterih tržaških slikarjev, glasbeni program pa sta obogatila kantavtor Gino D' Eliso in rock-skupina Rouges.

Košuta je posebno za to priložnost napisal esej »Kronika napovedane smrti«, ki se naslanja na sloviti Marquezov roman in v katerem se občutki umetnika prepletajo z občutki človeka-Slovenca, ki je trdno prepričan, da je volja naroda močnejša od sleherne, še tako dobro obrožene vojske. V razpravi pa je bilo največ govora o tržaških in o deželnih odmevih dogajanj v Sloveniji, pri čemer so si bili vsi diskutanti kolikor toliko enotni, da je Trst precej hladno, vsekakor na svojstven način doživljal dramo, ki se je odvijala le nekaj kilometrov stran od mesta. Visioli, bivši glavni urednik časopisa KPI Lavoratore in sedaj urednik novega glasila Gibanja za komunistično prenovo »Vesti z levice«, je rekel, da je vsaj v prvih dneh Trst bolj občuteno doživljal zalivsko vojno kot dogodke v Sloveniji, sedaj pa se postopno zaveda, kaj se pravzaprav dogaja in kakšne posledice bo za vse to nosila tudi tukajšnja stvarnost. Na to se je navezal tudi novinar našega dnevnika Tence, ki se je vprašal kako smo pravzaprav Slovenci doživljali ter kako smo reagirali na te dogodke in kako jih bomo še dalje spremljali. Omenil je tudi nedavno anketo Piccola (ki je bila sicer izvedena pred napadom JA na Slovenijo) in iz katere izhaja, da večji del Tržačanov nasprotuje neodvisnosti in pravnemu priznanju Slovenije in Hrvaške. Ali se za tem odnosom večinskega dela Trsta do Slovenije ne skriva tudi odnos (strah) tukajšnje stvarnosti do slovenske manjšine in do tukajšnjega —slovenskega— zaledja?

Wehrenfennig je pohvalil stališča, ki sta jih do teh dogajanj zavzeli Dežela in deželna stvarnost. Pohvalil je prizadevanja predsednika Biasuttija in z veseljem ugotovil, da je vsaj na deželni ravni močno prevladala pozitivna miselnost skupnosti Alpe—Jadran. Govoril je tudi o razmerah, v katerih se je znašla italijanska manjšina v Istri in na Reki, čeprav nekateri tukaj v Trstu ne izgubijo priložnosti, da bi probleme te manjšine skušali znova izkoristiti v politične namene. Novinarka »Trieste Oggi« Grudnova je bila pred časom precej skeptična nad nekaterimi dejanji in stališči Slovenije v zvezi s samoosvojitvijo, zadnja dogajanja pa so jo prepričala, da je treba novo državo čimprej pravno in diplomatsko priznati. Glede odnosa Trsta pa je kot primer navedla medlo in nejasno resolucijo tržaškega občinskega sveta, iz katere pravzaprav ni preveč jasno, kdo je napadelac in kdo je napaden.

Na sliki (foto Magajna) **udeleženci okrogle mize KUD Magnet.**

Pošiljki za uredništvo in novinarko

Namesto pisma tulec v kuverti

Ko je včeraj zjutraj tajnica Primorskega dnevnika odpirala pošto, ki dan za dnem prihaja v uredništvo, se je nenadoma zdrznila: v eni od kuvert, ki je bila naslovljena na uredništvo, ni bilo pisma pač pa tulec naboja.

Kuverta, ki ni imela nobene posebne oznake, je bila odposlana v soboto zjutraj s poštnega urada na tržaški železniški postaji. Naslovljena je bila na Primorski dnevnik, poleg praznega tulca pa ni bilo v ovojnici nič drugega. Ko je popoldne prišla v redakcijo kolegica, smo izvedeli, da je slično pošiljko prejela tudi ona in sicer na domači naslov.

Kako tolmačiti nenavaden »dopis«? Najbrž gre za neslano šalo, ki si jo je privoščil nekdo, ki je hotel ohraniti anonimnost. Morda pa se za praznim tulcem skriva še kaj drugega, ki bi lahko bilo povezano z dnevnikovimi stališči do dogajanja v Sloveniji in Jugoslaviji. Tudi zaradi tega je vodstvo časopisa o zadevi obvestilo karabinjerje bližnje postaje na Istrski ulici, katerim je tudi izročilo obe kuverti s praznim tulcem.

Zaradi dogodkov v Sloveniji in na Hrvaškem se jih je le malo odločilo za istrsko obalo

Tržačani so se zgrnili na svoje plaže

Vročina in tudi dogodki v bližnji Sloveniji in Istri so povzročili, da se je ogromna množica Tržačanov v nedeljo zgrnila na bližnja kopališča. Sliki, ki ju je v Barkovljah posnel naš fotograf M. Magajna, sta dovolj zgovorni. Podobna množica kopalcev, ki so iskali osvežitev ob morju, se je trla tudi v ostalih kopališčih tja do Sesljana in tudi v drugih središčih v deželi. V bližnjo Istro so iz razumljivih razlogov odšli le redki Tržačani, marsikdo pa je v gneči objokoval trenutno "izgubljeni" raj.

Izjemen obisk in zaslužek pa so imeli tudi na okoliških šagrah. V večernih urah so se namreč kopalci odšli naknadno ohladiti in okrepčati na Kras tako, da je na šagrah mrgolelo ljudi, polne pa so bile tudi gostilne. Podobna in večja množica je obiskala praznike tudi v soboto zvečer. Ponekod na Krasu je prišlo celo do prometnih zastojev...

Pogovor s senatorko, ki je iz vrst KD prestopila v novoustanovljeno Gibanje za komunistično prenovo

Maria Fida Moro: preteklost in sedanjost osebe s slavnim imenom

Dolgo časa je razmišljala. V vrstah stranke očeta, ki je padel kot žrtev rdečih brigad, sploh ni bila upoštevana. Bojkotirali so jo in nikoli ni prejela solidarnostne besede od svojih kolegov, ko je dobivala grozilna pisma, v katerih so ji anonimni pisci grozili, da bo svoje življenje končala, kot njen oče. Senatorka Maria Fida Moro, hči državnika Alda Mora, karizmatične osebnosti KD, človeka, ki je stkal sodelovanje s KPI z oblikovanjem večine nacionalne solidarnosti in bil prav zaradi tega ugrabljen od rdečih brigad ter nato po mučnem ujetništvu ubit, je res preživela težko življenjsko izkušnjo. In še jo preživlja. Še vedno prejema grozilna pisma. Stalno je obkrožena z agenti varnostnih služb. V stranki Krščanske demokracije se torej ni znašla. Ideali, v katere verjame in jih zagovarja, so bili stranki tuji. Dolgo je premišljala in se odločila, da bo vstopila v komunistične vrste. Ravno takrat pa je prišlo do korenitega preobrata v Occhettovi stranki, ki jo je po kongresu v Riminiju zapustila skupina tovarišev, ki se niso strinjali s temi spremembami in pod vodstvom Cossutte in Garavinija ustanovili Gibanje za komunistično prenovo. Maria Fida Moro se je odločila in izbrala to novo grupacijo, v kateri bo nadaljevala svojo politično delo. Vest je takrat vzbudila pravo senzacijo v političnih krogih, čeprav so že mnogi vedeli, da bo hči Alda Mora zapustila Krščansko demokracijo in prešla na druge okope.

Senatorka je bila v nedeljo v Trstu. Udeležila se je zaključnega dne praznika Gibanja komunistične prenove, kjer je skupno s senatorjem Libertinijem in senatorko Jelko Gerbec spregovorila številnemu občinstvu, ki je njen poseg spremljala z veliko partecipacijo. Kljub vsem obveznostim nam je posvetila nekaj dragocenega časa in rade volje odgovorila na nekaj naših vprašanj.

Maria Fida Moro

Osrednje vprašanje, senatorka Moro, je predvsem, zakaj ste se odločili za tako izbiro?

»Ljubim drastične odločitve. Ne verjamem v stranke in v etikete. Verjamem pa v ljudi. In v tej skupini, ki je ustanovila novo Gibanje, sem individuirala osebe s takimi idealnimi vrednotami, s katerimi se strinjam in na osnovi katerih sem vedno tudi delala ne samo v političnem, ampak tudi v vsakdanjem življenju.«

Zakaj pa ste se pravzaprav posvetili politiki?

»Po smrti očeta mi je poslanec De Mita ponudil senatorsko mesto v volilnem okrožju Bari-Bitonto, "fevdu" mojega očeta. Takrat sem odklonila. Potem pa sem se premislila in čeprav z ne prevelikim navdušenjem sprejela kandidaturo. Naredila nisem skoraj nič, da bi bila izvoljena in proti vsakemu pričakovanju sem na volitvah dosegla lep osebni uspeh, ki me je pripeljal v parlament.

Kaj vam pomeni politika?

»Dokler se nisem aktivno vključila v italijansko politično življenje in predvsem kot mladoletnica, sem jo dobesedno sovražila. Izkušnje pa so me naučile, da mora vsakdo narediti vse kar more, da bi izboljšal kakovost življenja svojega bližnjega. Pravične stvari je treba podpirati in jih braniti, obenem pa je treba obsojati vse krivice in vložiti vse napore, da se te krivice odpravijo. Jaz verujem predvsem v človeka in njemu mora vsakdo, ki zna in zmore, in ima tudi možnost, vedno pomagati. In tudi sedaj v tej novi izkušnji, na tej novi poti, na kateri sem imela že veliko zadoščenj, poudarjam, da ne smemo biti samo stranka močne opozicije sedanjemu sistemu, moramo biti predvsem ljudje in se med nami dogovarjati in sporazumevati.

Veliko ste skupno z vašo družino pretrpeli. Ran, ki so vam jih zadali rdeči brigadisti, ne bo mogoče zaceliti. O ugrabitvi in smrti vašega očeta je še veliko nerazšičenih vprašanj, saj skoraj vsak dan prihajajo na dan novi elementi, in to po tolikih letih. Kaj menite o tem?

»V podrobnosti bi se ne spuščala. Ob vsem tem, kar se dogaja pa bi rekla samo to, da vse tiste osebe, ki so se borile za mir, za svobodo, za dialog,za sodelovanje in za medsebojno spoštovanje, so vedno, in ne samo v Italiji, slabo končale. Njihovi nasprotniki so jih enostavno pobili.«

Kaj menite o sedanjem političnem položaju?

»Po mojem mnenju je sedanji politični položaj zelo težak, slabši kot leta 1945.«

Zelo ostra je razprava o institucionalnih reformah. Kako ocenjujete te skoraj vsakdanje spore med najvišjimi institucionalnimi oblastmi?

Na vsak način sem trdno prepričana in verjamem v prvo republiko. Potrebne so lahko minimalne spremembe, predvsem pa je nujno spoštovati in izvajati določila ustave in to do zadnje vejice. Tega se sedaj ne dela. Jaz sem, na primer, glasovala proti vsem zakonom, ki so bili brez finančnega kritja in to v nasprotju z navodili stranke. Naša ustavodajna skupščina je opravila zelo dobro delo in tega ne moremo in ne smemo zapraviti. Ne strinjam pa se s senatorjem Libertinijem, ki meni, da je potrebna samo ena zbornica; mislim, da sta potrebni dve, vendar z različnimi pristojnostmi.

In še to: kako je vaša družina sprejela vašo odločitev?

»Vzgojeni smo bili v duhu demokracije, dialoga in strpnosti. Zato tudi ta moja drastična odločitev ni sprožila nobene kakšne posebne reakcije. Ohranjamo dobre družinske odnose, čeprav se glede nekaterih vprašanj lahko borimo na nasprotnih okopih. Vedno v duhu dialoga in medsebojnega spoštovanja.

Senatorki Marii Fidi Moro smo zastavili še vrsto drugih vprašanj, ki pa bi terjala tudi zelo kritične in polemične odgovore do oseb in kakšne stranke. Nanje ni želela odgovoriti v prepričanju, da so vse te polemike kot prilivanje bencina na ogenj in da bi ta plamen s kakšno njeno besedo še razplamtel. Tega pa ne želi, saj so posledice besed in izjav mnogokrat ostrejše in bolj boleče od tudi zelo globoke rane bodala. Vse je že preizkusila na lastni koži.

ALEKSANDER SIRK

Promet na vseh mejnih prehodih na Tržaškem je še vedno zelo redek

Na slovenskih mejah bo morda plapolala tudi uradna zastava Evropske skupnosti

Nedeljski promet na Pesku (foto Križmančič)

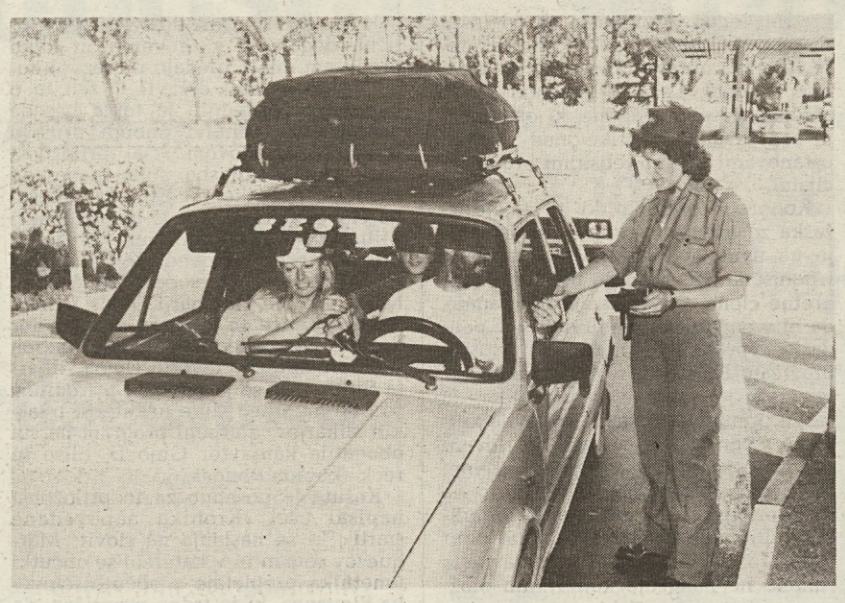

Kontrola na mejnem prehodu Lipica (foto Križmančič)

Tržaški mejni prehodi med Italijo in Slovenijo se počasi vračajo k življenju, čeprav seveda ne moremo še na noben način govoriti o postopni normalizaciji položaja, za katero bo treba najbrž počakati še precej časa. O tem zgovorno govori podatek, da je ob nedeljah v poletnem času na Fernetičih povprečno prečkalo mejo 40 tisoč ljudi, predvčerajšnjim pa je v obe smeri potovalo največ dva tisoč ljudi; med temi je bilo še največ Tržačanov, ki pa so se v glavnem ustavili na prvi bencinski črpalki. Ljudje se očitno še bojijo in čakajo na razvoj dogajanj. To velja tudi za Istro, kjer turistična središča samevajo in čakajo na boljše čase, položaj pa je tukaj še dodatno otežkočen zaradi zaprte ceste pri Sečovljah, tako da je v hrvaško Istro mogoče priti le skozi Kaštel in Buje. Koprska milica zato svetuje voznikom, ki so namenjeni v Poreč ali Rovinj, naj ne silijo po obalni cesti v smeri Izole in Pirana ter naj že v Kopru zavijejo s štiripasovnice proti šmarskemu križišču in dalje proti Bujam.

Kot nam je povedal komandat slovenske milice na Fernetičih in pri Lipici Bojan Križman, na vseh mejnih prehodih z Italijo še čakajo na točna navodila iz Ljubljane. Na osnovi brionske deklaracije naj bi se na tako imenovano »zeleno mejo« za nekaj časa vrnila vojska, na mejah pa naj bi ostali slovenski miličniki in cariniki, slednji pa bi poslovali na podlagi zveznih carinskih zakonov. Odprto ostaja vprašanje zastave in uradnih napisov na mejnih tablah. Glede zastave se govori, da bi ob slovenski za nekaj časa plapolala tudi jugoslovanska zastava, predsednik vlade Peterle pa je na včerajšnji tiskovni konferenci v Ljubljani namignil na možnost, da bi v pričakovanju dokončnega sporazuma na mejah do nadaljnjega plapolala tudi zastava Evropske skupnosti. Nedeljski ultimat, če ga lahko tako imenujemo, je na vseh mejnih prehodih potekel zelo mirno, varnostniki pa so imeli največ dela prav z radovednimi novinarji, ki so jih spraševali, kaj se bo pravzaprav zgodilo.

Promet skozi tukajšnje mejne prehode je, kot rečeno, zelo redek. Na Fernetičih in na Škofijah smo včeraj vsekakor opazili, da prihaja v Slovenijo več nemških in nizozemskih avtomobilov kot pa Italijanov in to morda zaradi tega, ker so slednji nekoliko več informirani o dejanskih razmerah v sosednji državi. Redki turisti so v glavnem namenjeni v hrvaško Istro in na kvarnerske otoke, v Dalmacijo pa za sedaj ne hoči nihče, saj zaradi izostrene situacije na Hrvaškem obstaja nevarnost cestnih blokad med Karlobagom in Zadrom. Čez mejo v teh dneh ne vozijo niti avtobusi za Medjugorje, medtem ko so obisk naravnega parka Plitvice žal že črtali iz seznamov skoraj vseh italijanskih turističnih agencij. Tistega, ki želi iz Trsta priti v Istro, opozarjamo, da je mogoče tja priti tudi z ladjo, oziroma hidrogliserjem, ki pluje vsak dan. Hidrogliser Aligea odpluje vsako jutro iz Trsta, v Piranu ustavi ob osmi zjutraj, od tu pa nadaljuje proti Poreču, Rovinju in Malemu Lošinju, pozno popoldne pa se vrača iz teh krajev.

Dogajanja v Sloveniji so več dni popolnoma ohromila poslovanje tovornih postajališč na Fernetičih in v Sežani, kjer beležijo zelo veliko gospodarsko škodo. Včeraj zjutraj je končno počasi steklo delo na sežanskem terminalu, ki je bil dejansko več čas paraliziran in zaradi vojaške zasedbe utrpel tudi materialno škodo na objektih. Najbolj so nastradali šoferji iz vzhodnoevropskih držav in iz Turčije, ki so ostali blokirani na meji, medtem ko so bili Italijani in Jugoslovani seznanjeni o poteku dogodkov ter so te dni preživeli doma. Kamioni, ki prevažajo živila in živali, so v vzhodno Evropo potovali skozi Trbiž, Avstrijo in Madžarsko, če se bodo razmere izboljšale pa se bodo, kot kaže, znova kmalu vrnili na Fernetiče in v Sežano. Ivo Širca, ravnatelj enega največjih tukajšnjih avtoprevoznih podjetij in član vodstva konzorcija, ki upravlja tovorno postajališče, nam je povedal, da predstavljajo sedaj glavni problem ceste ne toliko v Sloveniji kot predvsem na Hrvaškem, kjer je položaj napet in ponekod nevaren. To velja tudi za magistralno cesto Zagreb— Beograd. (st)

Minister Kranjc na posvetu v Trstu

V Sloveniji hudo poškodovani tudi prometni objekti

V kongresnem centru Pomorske postaje se je včeraj začelo zasedanje o prevozih in prometu na relaciji Vzhod-Zahod, ki mu predseduje rektor tržaške univerze dr. Giacomo Borruso. Program predvideva vrsto zelo kvalificiranih posegov, v katerih se bodo diskutanti dotaknili najrazličnejših vprašanj, ki zadevajo promet na tem območju.

Včerajšnjega odprtja zasedanja se zaradi drugih nujnih obveznosti ni udeležil italijanski minister Carlo Bernini, razprava pa je kljub temu stekla po predvidenih tirih. Po programu je spregovoril tudi slovenski minister za prevoze Marjan Kranjc.

Slovenske oblasti ocenjujejo, je poudaril, da je intervencija jugoslovanske armade na slovenskem ozemlju na raznih prometnih infrastrukturah povzročila okrog 100 milijonov dolarjev škode. Največjo škodo smo utrpeli, je dodal, v letalskem prometu, predvsem zaradi bombardiranja brniškega letališča. Močno so bile poškodovane tudi ceste v bližini državnih meja, kjer so tanki, ki so se po njih premikali, povzročili veliko gmotno škodo. Potrebno bo veliko časa in veliko denarja, da bomo lahko vzpostavili normalno stanje in popravili nekatere mostove.

Slovenski minister za prevoze je tudi obsodil prava opustošenja raznih duty free shopov na obmejnem področju ter nekatere primere kraj in nasilja na škodo civilnega prebivalstva. Šlo je sicer za posamezne primere pripadnikov jugoslovanske armade, saj se je velika večina njenih članov obnašala kot vojaki v vojnem stanju.

Minister Kranjc je v svojem posegu nadalje poudaril, da je bila intervencija jugoslovanske armade pravo teroristično dejanje, ker so bile poleg vojaških struktur prizadete tudi civilne.

V Beneški hiši sinoči uradno odprli mladinski gledališki festival v Miljah

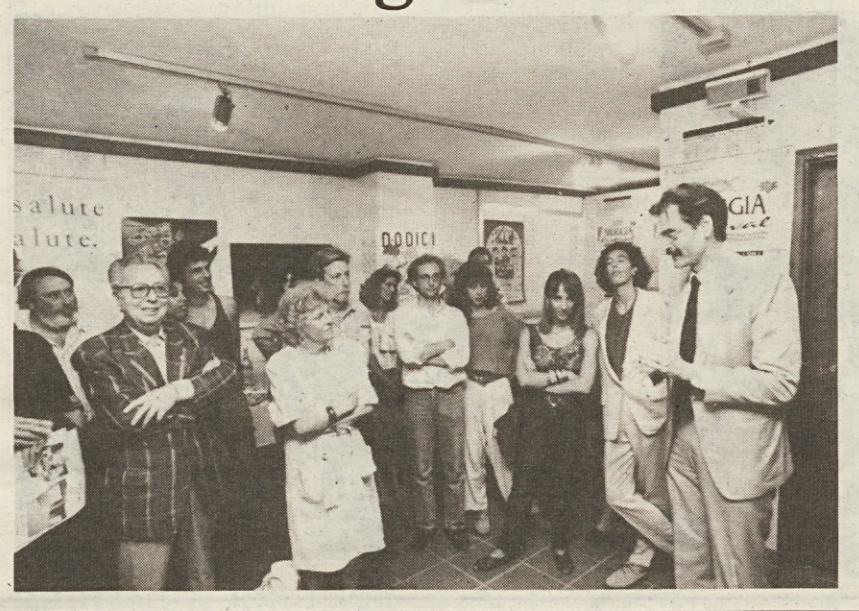

Včeraj se je v Miljah pričel gledališki festival Teatro ragazzi, ki je namenjen mladinskim predstavam, a ne samu temu. Festival so uradno odprli v Beneški hiši, kjer je prisotne pozdravil vodja festivala, poslanec Willer Bordon. Med drugim je dejal, da so z odprtjem zakasnili zaradi vojnih dogodkov v Sloveniji, kljub temu pa je festival ohranil vse svoje ambicije.

Ves teden se bodo v Miljah odvijale številne igre, ob njih pa bodo potekale razne druge spremne prireditve. Bordon je v svojem pozdravnem nagovoru naglasil, da je letošnji namen festivala kritičen pretres italijanske mladinske dramaturgije in italijanskega mladinskega gledališča, hkrati pa želi festival odprti nova vrata v Evropo in s tem povečati svojo razsežnost.

Na sliki (foto Križmančič)**: z včerašnjega odprtja festivala**

Skupina Čilencev spretno kradla na mestnih avtobusih

Nekajdnevni postanek v Trstu je skupina štirih čilskih državljanov (trije moški in ena ženska) izkoristila, da si je z žeparstvom napolnila že prazne denarnice. Odločili so se za precej enostavno metodo: v parih so vstopali na avtobuse, ki od Goldonijevega trga peljejo proti Rojanu (v glavnem je to avtobus št. 5), izkoristili gnečo, tako da je prvi zmaknil potniku denarnico in jo nemudoma podal pajdašu. Nato sta skupaj ali ločeno, kot je pač narekovala previdnost, izstopila. Vsi štirje so se po »opravljenem delu« zbirali v neki restavraciji v Ul. Udine. Prav tam so jih v soboto ob obedu agenti prijeli. Da gre zanje, so sklepali po opisu, ki so jih o osumljenih dali številni okradenci. Dokaz, da niso zgrešili, pa je bil v njihovih žepih.

Maturitetni izidi na pedagoškem liceju Slomšek

Medtem ko so bili na pedagoškem liceju A.M. Slomšek v teku izpiti za peti razred, so na oglasni deski objavili izide matur. Poleg devetih maturantov, ki so redno obiskovali pouk, se je k izpitom za četrti razred in k maturi prijavilo še nekaj privatistov, ki pa niso imeli veliko sreče.

Izidi zrelostnih izpitov so sledeči: Nadja **Antoni 42/60,** Monica **Cufar 36,** Tanja **Filipovic Grgič 46**, Dejan **Furlanič 38**, Karin **Glavina 42**, Sandra **Poljšak 38**, Nataša **Sedmak 48**, Caterina **Ciuk** (priv.) **40**. En dijak in ena dijakinja nista uspešno opravila zrelostnega izpita, od petih prijavljenih privatistov pa je izdelala le Caterina Ciuk. Za preostale je komisija ocenila, da nimajo dovolj znanja.

Obvestilo skrbništva

Šolsko skrbništvo sporoča, da je Republiški sekretariat za šolstvo v Sloveniji zaradi težkih razmer odpovedal dve tradicionalni pobudi za zamejske šolnike in dijake. Odpadla bosta namreč poletni seminar za šolnike, ki bi se moral odvijati proti koncu avgusta v Bovcu, in izlet maturantov, na katerega bi se dijaki morali podati 15. julija.

KZE o obveznem cepljenju živali proti pasji steklini

Tržaška KZE sporoča, da so 1. julija pričeli z brezplačnim cepljenjem psov in drugih domačih živali, kot so govedo, konji, ovce in koze proti steklini. Cepljenje je obvezno, pse pa cepijo brezplačno in sicer z naslednjim urnikom:

V **Trstu** v javnem pesjaku v Ul. Orsera št.8 vsak delovnik od 9. do 12. ure in v bivši zasebni klavnici na Proseku št. 132 vsak ponedeljek in sredo od 11. do 13. ure.

V **Miljah** cepijo v občinski avtobusni garaži vsak torek od 11. do 13. ure in v sobotah od 9. do 10. ure.

V **Dolini** cepijo pse na županstvu ob sobotah od 11. do 12. ure.

V **devinsko-nabrežinski** občini cepijo psev javni klavnici ob torkih in sredah od 11. do 12. ure.

V **Zgoniku** pa cepijopse ob sredah in petkih od 1. do 12. ure na županstvu.

V **Repentabru** je cepljenje v četrtkih od 11. do 12. ure na županstvu.

Na cepljenje ne peljemo brejih psic, ali tistih, ki so komaj rodile, kot tudi ne mladiče, ki niso dopolnili tretjega meseca starosti.

Deželna bančna sekcija pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju prireja v petek, 12. julija svoj redni občni zbor. Skupščina bo v Kulturnem domu v Sovodnjah, pričela pa se bo ob 20. uri.

V Gradežu aretirali Tržačana z dolgo vrsto kaznivih dejanj

Pred njegovim stanovanjem v Ul. Pini 22 v Gradežu so v soboto goriški policijski agenti v sodelovanju s tržaškimi aretirali 54-letnega Tržačana Danteja Villo, ki ima stalno bivališče v našem mestu, v Ul. Paduina 5. Dante Villa je bil v Trstu znan kot lastnik dveh picerij (malce megalomansko ju je pimenoval L'Inferno di Dante in Il Paradiso di Dante), dokler policija ni odkrila, da je član tolpe, ki je ropala v Venetu in Furlaniji. Krajše obdobje je presedel v zaporu, nato so ga spustili na pogojno svobodo, kar je izkoristil, da je možem postave zbežal. Januarja 1988 so ga karabinjerji aretirali v Panzanu, kjer se je skrival pri prijatelju. Takrat je tržaško sodišče izdalo proti njemu zaporni nalog zaradi združevanja v kriminalne namene, vendar Villa je kmalu spet bil na svobodi in na ...»delu«. Preteklega marca so ga namreč zasačili pri Portogruaru, kjer je s kombijem prevažal sedem prebeglih Šrilančanov.

No, po kratkem postanku v zaporu je bil kmalu na svobodi, vendar le do sobote. Medtem je namreč sodišče v Brescii izdalo zaporni nalog, po katerem mora presedeti 5 let in 9 mesecev zapora zaradi ropa, tatvine in nedovoljene posesti orožja. Pri sebi je Villa imel vozniško dovoljenje, ki je bilo ukradeno letos v uradu za civilni promet v Cosenzi.

S poneverjenimi dokumenti in čeki si je prigoljufal pol kilograma zlata

Agenti letečega oddelka so identificirali in prijavili sodnim oblastem mlajšega moškega, ki je v zadnjih petnajstih dneh pretental več tržaških draguljarjev in zlatarjev. Gre za 29-letnega Lucia Bęarzatta s Furlanske ceste 269, ki po poklicu pripravlja pice. Očitno mu tako prisluženi denar ni bil dovolj, pa se je odločil zaokrožiti plačo z goljufijo. Pri tem se je poslužil poneverjenih dokumentov (na ukradeno osebno izkaznico je prilepil svojo sliko) in ukradenih ali izgubljenih čekov.

Posel mu je dva tedna dobro tekel, saj si je »nabral« kar pol kilograma zlatnine. Očitno pa se je pri zlatarjih nato porodil sum, opisali so ga policijskim agentom, ki so ga zaradi drugih kaznivih dejanj proti premoženju že imeli na spisku. Agenti so mu zaplenili 15 čekov in skoraj ves plen.

†

Zapustila nas je naša predraga mama, tašča in nona

Ivanka Žakelj

vd. Rudež

Pogreb drage pokojnice bo danes, 9. julija, ob 14.30 iz hiše žalosti v domačo cerkev.

Žalostno vest sporočajo: sin Bogomir z družino, hčere Vanči, Mari, Sveti, Joli in Riketa z družinami ter drugo sorodstvo.

Nabrežina, 9. julija 1991.

3 leta so minila odkar si nas za vedno zapustil

Roberto Perosa

Ostal boš vedno v naših srcih

Mama in očka

Ferlugi, 9.julija 1991

Člani Brežanskega balinarskega društva iz Ricmanj izrekajo soigralcu Zoranu globoko sožalje ob izgubi očeta.

Dvodnevno gostovanje so organzirali zbori Vesela pomlad

Dekliški pevski zbor iz Prage gostoval na Općinah in v Dolini

Z nastopom v Finžgarjevem domu na Općinah je dekliški pevski zbor Srednje pedagoške šole v petek zvečer iz Prage zaključil svoje dvodnevno gostovanje tu pri nas.

V četrtek je imel zbor koncert v dolinski župnijski cerkvi v okviru praznovanja zavetnika dolinske župnije sv. Urha, v petek pa je zbor ponovil svoj nastop v Finžgarjevem domu, kjer ga je sprejelo in prisrčno pozdravilo številno občinstvo.

Dekliški zbor, ki je že nastopal v raznih državah ter se redno udeležuje tekmovanj, na katerih je prejel vrsto lepih priznanj, se je občinstvu na Općinah predstavil z bogatim spletom umetnih pesmi, katerim je dodal vrsto čsških narodnih pesmi, ki so občinstvo, zaradi svoje spevnosti in lepih melodij, še posebno navdušile.

Mladim pevkam sta v pozdrav zapela Dekliška pevska skupina in Dekliški pevski zbor Vesela pomlad, ki sta se s tem nastopom tudi združili.

Dekliški zbor iz Prage, ki ga vodita prof. Milena Holečkova in prof. Stanislav Pechaček, je po nastopu na Općinah nadaljeval pot v Benetke, kjer bo tudi nastopil; koncerte pa bo imel še v drugih italijanskih mestih. (N.L.)

Na sliki (foto Magajna)**: dekliški pevski zbor Srednje pedagoške šole iz Prage med nastopom v dolinski župnijski cerkvi.**

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI
Festival Operete

Danes, 9. t.m., ob 20.30 ponovitev operete BOCACCIO. Dirigent Alfred Eschwe. Režija Frank Bernd Gottschalk, scene in kostumi Jürgen Aue. Ponovitve bodo trajale do 18. julija.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (zaprta ob ponedeljkih).

V sredo, 24. julija, ob 18. uri bo v gledališču Verdi nastopila znana francoska pevka JULIETTE GRECO.

Jesenska simfonična sezona 1991

Pri blagajni gledališča Verdi lahko dvignete ali potrdite abonma za reda A in S.

Miramarski park

Nocoj ob 21.30 bodo pričele v Miramarskem parku predstave LUČI IN ZVOKI. Prva predstava bo v angleščini in druga ob 22.45 v italijanščini. Ponovitve si bodo vrstile ob četrtkih ob 21.30 v nemščini in 22.45 v italijanščini ter ob sobotah ob 21.30 in 22.45 v italijanščini. Predstave bodo trajale do 31. avgusta.

Gledališki festival - Milje

Današnji program gledališkega festivala TEATRO RAGAZZI v Miljah je naslednji:

ob 10.30 v šoli N. Sauro bo skupina iz Firenc Teatro dei Piccoli principi za najmlajše predstavila DODICI; ob 10.30 pred cerkvijo sv. Frančiška se bo predstavila skupina Granteatrino iz Barija s PULCINELLO;ob 18.30 v dvorani Roma se bo predstavila skupina Teatro ragazzi z lutkami; ob 17.30 bo v gledališču Verdi skupina Teatro delle briciole iz Parme uprizorila NEMO in ob 21.30 bo na Trgu Marconi koncert skupine LE QUATOR VIOLONS DINGUES.

Na ogled so tudi razstave, kot na primer fotografske razstave Massima Agusa(Sedež letoviščarske ustanove v Miljah), ilustracije Giovanne Ericani (kulturni center), razstava deželnih slikarjev (Beneška hiša) in razstava Z lutko igro (Beneška hiša).

razstave

V TK galeriji je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.

V Tržaški kreditni banki, Ul. Filzi 10, razstavlja velike barvne fotografije fotograf RIKARDO CALIN.

V tržaški občinski galeriji je na ogled razstava slikarja DAVIDA ZULJANA.

V galeriji Cartesius je na ogled do 30. t. m., kolektivno razstavo z naslovom RISBA IN BARVA. Na razstavi sodeluje 56 slikarjev.

V okviru Festivala TEATRO RAGAZZI v Miljah bo v Beneški hiši do 14. t. m. razstava " Z lutko v igro", ki jo pripravlja slovenski občinski vrtec v Miljah. Otvoritev razstave s kratko predstavo bo jutri, 8. t. m., ob 18. uri.

Muzej Revoltella - Galerija moderne umetnosti, Ul Diaz 27, pod pokroviteljstvom Odborništva za kulturo tržaške občine je odprta razstava z naslovom L'OTTOCENTO RITROVATO. Do 15. avgusta so na ogled restavrirane slike in skulpture, ki so bile shranjene v muzeju. Urnik: vsak dan od 10. do 13 in od 17. do 20. ure (zaprto ob torkih).

V galeriji IL CARSO - Trg Barbacan 4 - je do 19. julija na ogled razstava slikarke Giuliane BALBI.

V razstavni dvorani sedeža letoviščarske ustanove v Miljah bo od 11. do 28. t. m. na ogled razstava salzburškega slikarja Güntherja SCHATZDORFERJA.Otvoritev razstave bo 11. t. m. ob 18. uri.

kino

ARENA ARISTON (poletni kino) - 21.30 **Il portaborse**, r. Daniele Luchetti, i. Nanni Moretti.

EXCELSIOR - 19.00, 22.15 **Whore (Puttana)**, r. Ken Russel, i. Theresa Russel, □□

EXCELSIOR AZZURRA - 19.00, 22.00 **Sweetie**, r. Jane Campion, i. Genevieve Lemon, Karen Colston.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 **Allucinazione perversa**, □

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Come è difficile farsi ammazzare**.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **I vizi transessuali di Moana**, □□

NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 **Balla coi lupi**, r.-i. Kevin Costner.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 **Mamma, ho perso l'aereo**, i. Joe Pesci.

MIGNON - Zaprto.

LJUDSKI VRT - 21.15 **Tre scapoli e una bimba**.

EDEN - 15.30, 22.00 **Sesso supersexy in Flash Dance**, porn., □□

CAPITOL - Zaprto do četrtka. V petek: 17.00 **Programmato per uccidere**.

LUMIERE - 20.15, 22.15 **Brian di Nazareth**, i John Cleese, Terry Gilliam.

ALCIONE - 18.30, 22.00 **Zandalee**, i. Nicolas Cage, □

RADIO - 15.30, 21.30 **L'isola dei folli piaceri**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

šolske vesti

Šola Glasbene matice potrjuje vpise lanskih gojencev za novo šolsko leto 1991/92 vsak dan od 9. do 12. ure, razen sobote, 26. t.m..

razne prireditve

SKD I. Gruden in Zadruga Ars nova priredita v četrtek, 11. t.m., od 21. do 2. ure na igrišču Sokola v Nabrežini SOLIDARNOSTNI KONCERT ZA MIR V SAMOSTOJNI SLOVENIJI. Nastopili bodo: Happy day, Bad sign band, Ghietti Franco band, Black birds, Ocho Rios, Juliette Justine, Miran Duran band in Night Jump. Govoril bo predsednik Slovenskega svetovnega kongresa B. Brezigar. Izkupiček bo dodeljen Rdečemu križu Slovenije.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Ruzante
MOSCHETA
Režija BORIS KOBAL
PREDSTAVE NA PROSTEM
Premiera v soboto, 13. julija, ob 21. uri **v TRNOVCI v BAJTI**
Ponovitvi: v nedeljo, 14. julija, ob 21. uri MAČKOLJE - Borov gozdiček
v ponedeljek, 15. julija, ob 21. uri ZABREŽEC - Hribenca

Ženska pevska skupina in TFS Stu Iedi
vabita na večer
TA ČRNI POTOK
z ljudsko pesmijo in vižo
Ob barkovljanskem morju pri TPK Sirena
danes, 9. t. m., ob 21. uri
Vstop samo z vabili, ki so na razpolago pri ZSKD, članih skupine in TPK Sirena (tudi eno uro pred prireditvijo).

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

prireja v šolskem letu 1991/92 v Trstu naslednje tečaje:

1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur)
2. za uradnike uvozno-izvoznega podjetja - 2. letnik (1200 ur)
3. za oblikovalce kraške umetnostne obrti (les, kamen, kovina) - 1. letnik (1200 ur)
4. strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur - vključena delovna praksa v podjetjih)
5. strojepisja z videotipkanjem (150 ur)
6. osnovne informatike - MS DOS (60 ur)
7. Word processing - tečaj urejevanja besedil (60 ur)
8. za uporabo programa Data base (60 ur)
9. začetniški tečaj italijanščine (60 ur)
10. za vzdrževalce parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 26. julija t.l. na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 - tel. 577941 vsak dan (razen sobote) od 9. do 13. ure.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 9. julija 1991

VERONIKA

Sonce vzide ob 5.24 in zatone ob 20.55 - Dolžina dneva 15.31 - Luna vzide ob 2.25 in zatone ob 18.56.

Jutri, SREDA, 10. julija 1991

AMALIJA

PLIMOVANJE DANES: ob 2.57 najnižja -58 cm, ob 9.43 najvišja 25 cm, ob 14.36 najnižja -7 cm, ob 20.27 najvišja 48 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28,4 stopinje, zračni tlak 1016,9 mb ustaljen,brezvetrje, vlaga 60-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Laurence Conti, Carlotta Fumaneri, Federica Esposito, Piernicola Paoletti, Elisa Nicodemo, Samantha Furlan, Virginia Franzoni.

UMRLI SO: 16-letna Helena Crismani, 89-letna Maria Foppa, 65-letni Bruno Beltramini, 84-letna Maria Saina, 88-letni Eugenio Naperotich, 94-letna Bianca Morelli, 52-letni Domenico Quarantotto, 79-letni Francesco Sciolis, 90-letna Nella Benussi, 94-letni Casimiro Vorich, 76-letna Irma Grassi, 59-letni Sergio Seffin, 76-letni Giusto Corbatti, 79-letni Giuseppe Borri, 86-letna Rosa Soccavino.

Danes praznuje 50 let naš

VOJKO

Vse najboljše mu voščijo mama Rožina, žena Nadia, hči Sabrina, sin Federico ter vsi, ki ga imajo radi.

Z Nado in Pavlom Čokom se veselijo kolegi z liceja Prešeren in trgovskega zavoda Zois ob rojstvu drugorojenke

MAJE

SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 8., do sobote, 13. julija 1991
Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Oriani 2, Miramarski drevored 117 (Barkovlje).
BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Oriani 2, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Trg Cavana 1.
BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Cavana 1 (tel. 300940)

SLUŽBA KZE
ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

8. 7. 1991

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1348,90	1300.—
Nemška marka	744,47	735.—
Francoski frank	219,51	219.—
Holandski florint	661,09	650.—
Belgijski frank	36,167	34,50
Funt šterling	2195.—	2160.—
Irski šterling	1993,40	1960.—
Danska krona	192,55	187.—
Grška drahma	6,804	6,20
Kanadski dolar	1178,80	1130.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	9,73	8,90
Švicarski frank	862,60	855.—
Avstrijski šiling	105,805	104.—
Norveška krona	190,78	185.—
Švedska krona	205,85	200.—
Portugalski eskudo	8,518	7,50
Španska peseta	11,825	11.—
Avstralski dolar	1034,50	980.—
Jugoslov. dinar	—	35.—
ECU	1529,45	—

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Čedad 0432/730-314

SERI01/3
la Serica
POPUSTI
POPUSTI
pri tkaninah visoke mode, in elegantni konfekciji
TRST UL. MAZZINI 26 TEL. 631358
Obv. občini

mali oglasi

EDIM01/5
EDI MOBILI
Trst - Ul. Baiamonti 3 - Tel. 820766
POHIŠTVO IN OPREMA

OSMICO je odprl Ladi Rebula - Bajta.

OSMICO ima Mario Žerjal v Dolini.

MLADA ZAKONCA iščeta v najem majhno stanovanje v okolici Trsta (Milje, Dolina, Domjo, Boljunec). Tel. 416171.

IŠČEM šolske knjige za šolo J. Stefan za prvi razred oddelka biokemije. Tel. popoldne na št. 228475.

IŠČEM stanovanje v manjši stanovanjski hiši ali majhno hišo z lastnim vrtom, tudi potrebno popravil - področje Prosek ali Kras. Tel. 366266 - Donatella (urad).

ZAZIDLJIVO zemljišče kupim na področju med Bazovico in Padričami. Tel. ob urah obedov na št. 824400.

NUDIM lekcije iz matematike in fizike za višje šole. Telefon 229347

RABIŠ dober avto po nizki ceni? Fiat 127 prodam. Tel. 421412 ob urah obedov.

KNJIGE za prve 4 razrede znanstvenega liceja prodam. Telefonirati v jutranjih urah st. 299632.

STANOVANJE, 91 kv. m, komfortno v drugem nadstropju v Ul. Pindemonte pod gozdom prodamo. Tel. št. 225304.

NA OPČINAH se je izgubila 4 mesece stara psička križane pasme podobna setter—ju, rujave barve z belim znamenjem na prsih. Najditelj dobi nagrado; telefon št. 212993 ob vsaki uri.

MERCEDES 190 E v dobrem stanju, bele barve, letnik 84, prevoženih 79.000 km, prodam po tržni ceni. Tel. 575145.

PRODAM ford transit bele barve, 9 sedežev, prevoženih 17.000 km, v dobrem stanju po tržni ceni. Tel. 040/575145.

razna obvestila

Zaradi pomanjkanja krvi v slovenskih bolnišnicah poziva krvodajalska sekcija Devin-Nabrežina vse svoje člane, ki so pripravljeni darovati kri v izolski bolnici, da se čimprej javijo pri članih Mitja Terčon - tel. 299509 in Gigi Corubolo - tel. 299141.

SKD I. Gruden in ŠD Sokol prirejata 11. poletno središče za otroke od 3. do 11. leta starosti od 15. do 26. julija na društvenem igrišču v Nabrežini. Za informacije tel. na št. 229332 od 13. do 15. ure.

KD Lonjer - Katinara prireja od ponedeljka 19. do vključno sobote, 24. avgusta v društvenih prostorih v Lonjerju otroški poletni center. Vpisovanje in informacije v večernih urah na tel. št. 910178.

Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič v Trstu obnavlja letno nagrado "Dr. Frane Tončič", ki ima namen vzpodbuditi visokošolce pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu. Nagrada je namenjena disertaciji, ki pomeni obogatitev slovenske kulture, zgodovine ali znanosti in ki je sklenila kandidatov visokošolski študij v obdobju med 1. junijem 1990 in 30. aprilom 1991. Zainteresirani naj dostavijo izvod svoje študije najkasneje do 15. septembra t.l. Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, nakar bo prejeta dela obravnavala komisija, ki jo je imenoval Upravni odbor Sklada. Dobitnik nagrade, ki znaša dva milijona lir, bo razglašen na občnem zboru Sklada.

Odhod otrok v kolonijo Slovenske Vincencijeve konference v Conegliansu bo v četrtek, 11. t.m. Otroci naj se zberejo v Trstu, Ul. S. Nicolò 31 ob 15. uri; v Gorici pred železniško postajo ob 16.45.

CAST01/2
Castiglioni
obutve
Korzo U. Saba 2 - Tel. 764007
TRST
Korzo del Popolo 9 - Tel. 72590
TRŽIČ
RAZPRODAJA VSEH ARTIKLOV
Obv. občini

Življenje na novogoriškem območju se vrača v običajne okvire

Na meji živahnejši pretok oseb in blaga čeprav so še razlogi za zaskrbljenost

Zaskrbljenost in strah še nista mimo, vendar se Življenje na novogoriškem območju, zelo hitro vrača v normalne okvire. Prebivalci kraških vasi so sicer v nedeljo zgodaj zjutraj doživeli nov preplah zaradi močne eksplozije v stražnici graničarjev pri Klaričih, pri Brestovici. Poslopje, ki je v neposredni bližini zajetja kraškega vodovoda, je porušila močna eksplozija. Škode na drugih objektih menda ni bilo. Ni še povsem znano, če so objekt minirali vojaki, preden so ga zapustili in se predali slovenski Teritorialni obrambi, ali pa gre razlog rušenja iskati drugje. Zadevo bi bilo mogoče pojasniti z bližino črpališča za kraški vodovod.

Kljub temu, da že nekaj dni velja prekinitev ognja in si politiki prizadevajo za uveljavitev premirja, se nadaljuje prehajanje vojakov JA na slovensko stran, oziroma zapuščanje vojašnic. V Tolminu se je slovenski policiji predalo včeraj trideset vojakov iz tamkajšnje vojašnice. Nekaj napetosti pa je, kljub temu, da je bil dosežen načelni dogovor o nenapadanju, v neposredni bližini Nove Gorice. V vojašnici na Ajševici sta namreč še zmeraj dva tanka, ki so ju tja pripeljali iz enote na Pivki. Vojska se izgovarja, da ju doslej ni bilo mogoče umakniti, ker menda ni na razpolago primernih prevoznih sredstev.

Predstavniki Občine se trudijo, da bi tudi to orožje, ki predstavlja resno grožnjo, čimprej odstranili.

Zelo jasne znake vračanja v normalne okvire je bilo opaziti na mednarodnem mejnem prehodu v Rožni dolini. Včeraj do 12 ure je šlo preko meje, v obe smeri, okrog tisoč vozil in približno dva tisoč oseb. Živahnejši je bil promet v smeri proti Italiji.

Postopoma se obnovlja tudi blagovni promet na prehodu pri Vrtojbi. Včeraj do dvanajste ure so ocarinili in torej dovolili vstop v Republiko Slovenijo okrog tridesetim tovornjakom, skoraj dvakrat več pa je bilo pošiljk

namenjenih v Italijo. Število sicer še zdaleč ne dosega prometa, ki se je preko tega prehoda odvijal še pred kakšnim tednom. Pri carinski službi si kar najbolj prizadevajo, da bi težavno obdobje kar se da hitro premostili in s tem omejili posredno ali neposredno gmotno škodo, ki je nastala in še zmeraj nastaja.

Medtem se na Goriškem in v deželi nasploh, pa tudi v notranjosti države množijo solidarnostne pobude za pomoč Sloveniji.

Predstavniki političnih strank na krajevni in deželni ravni skoraj plebiscitarno podpirajo prizadevanja Slovenije in Hrvaške za uveljavljanje suverenosti in neodvisnosti. Odločno obsojajo brutalni poseg, ki ga je izvedla armada in poudarjajo, da je dialog edini način reševanja sporov in nesoglasij. Zabeležiti pa velja še nekaj. Slovenski narod si je v tednu dni vojne tudi pri preprostih ljudeh večinskega naroda, zaradi pokončne in odločne drže pridobil občudovanje in spoštovanje, kar v "normalnih" razmerah niso bili ravno razširjeni občutki.

V gospodarskih in političnih krogih pa si močno prizadevajo da bi kar se da omejili posledice izrednega stanja. Vojna, ki je tako dramatično udarila v zavest ljudi ob tej meji je namreč močno prizadela gospodarstvo tudi na italijanski strani. Najbolj na udaru je seveda trgovina, vendar so posledice dovolj težke tudi na drugih področjih. V izrednih težavah je avtoprevozništvo in z mednarodno blagovno menjavo povezane dejavnosti. Tako je predsednik Trgovinske zbornice v Gorici s pismom obvestil predsednika vlade Andreottija o dosedanjih in možnih posledicah v gospodarstvu. Jutri pa naj bi se v Gorici mudil predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Horvat.

Poročali smo že o sobotnem srečanju goriških in novogoriških strank v Delta centru (od koder je tudi gornji posnetek), veliko novih pobud pa napovedujejo v tem in prihodnjem tednu, o čemer sicer poročamo posebej.

Včeraj se je spet sestal solidarnostni odbor

Potrebni so novi napori za odpravo vojne škode

Včeraj se je spet sestal solidarnostni odbor za pomoč Sloveniji, ki združuje najpomembnejše slovenske organizacije na Goriškem. Preučili so dosedanji potek raznih pobud, ki so jih že izvedli in priskočili na pomoč z nujnimi pošiljkami zdravil, sanitetnega materiala, oblačil in drugega blaga.

Na seji so ugotovili, da se je prebivalstvo na Goriškem doslej v dobršni meri odzvalo apelu za zbiranje pomoči za odpravo posledic vojne v Sloveniji. Poudarili pa so, da bo treba v prihodnje še bolj prizadevno pristopiti k pobudi. Bolj kakor se oddaljuje teden tragičnih dogodkov, bolj jasno namreč prihaja na dan podoba o ogromni materialni škodi, ki je je posredno ali neposredno povzročila vojna.

Solidarnostni odbor zato poziva posameznike, društva, ustanove in podjetja, naj v največji možni meri priskočijo na pomoč za obnovo matične domovine.

Odbor bo v prihodnjih dneh uresničil nekaj novih pobud, vse s ciljem zbiranja denarnih sredstev, pa tudi s ciljem obveščanja širše javnosti z dejanskim položajem v Sloveniji.

Tako imajo v načrtu nekaj glasbenih in športnih prireditev, pridružili pa se bodo vsem drugim solidarnostnim manifestacijam, ki so že napovedane, ali pa se pripravljajo.

Denarne prispevke za pomoč Sloveniji nakažite na poseben račun pri vseh slovenskih denarnih zavodih na Goriškem, poseben račun pa so odprli tudi pri Goriški hranilnici.

Za posebne oblike pomoči pa naj se posamezniki obrnejo na urada SKGZ (tel. 531644) in SSO (tel. 536455), ki sta v teh dneh na razpolago prav v zvezi z akcijo Pomoč Sloveniji.

Tečaj 150 ur

Vsako leto približno ob tem času poročamo o prijavah v tečaj 150 ur. Gre za obliko dopolnilnega izobraževanja, ki odraslim nudi možnost da si pridobijo diplomo o opravljeni nižji srednji šoli. Tečaj je v predvsem namenjen delavcem, kmetom, upokojenecem, pa tudi gospodinjam, ki iz takšnih ali drugačnih razlogov niso dokončali obveznega šolanja. To je lahko ovira zlasti za mlajše generacije, za zaposlitev na odgovornejših delovnih mestih. Za zaposlitev v javnih ustanovah pa je potrdilo o opravljeni nižji srednji šoli pogoj .

Tečaj 150 ur, ki ga že vrsto let prireja šolsko skrbništvoi, v sodelovanju s sindikalnimi zvezami nudi možnost da si kandidati v enem šolskem letu pridobijo diplomo, ki jo danes nimajo. Pripadniki slovenske narodnostne skupnosti imajo možnost, da se prijavijo v tečaj, ki bo potekal v slovenščini, seveda v kolikor se bo prijavilo dovolj slušateljev, oziroma gojencev. Pouk bo v večernih urah, predvidoma na šoli Ivan Trinko, Kapucinska ulica 10.

V tajništvu te šole nudijo interesentom tudi podrobnejša pojasnila in sicer vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Rok za prijave poteče 15. julija.

Pred kakšnim letom je tak tečaj že potekal, potem je zanimanje nekoliko upadlo. V kolikor smo seznanjeni, je kandidatov, ki se jim nudi taka možnost dopolnitve izobraževanja, kar precej.

Nagrada iz sklada F. Tončič

Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič v Trstu obnavlja letno nagrado "Dr. Frane Tončič", ki ima namen vzpodbuditi visokošolce, pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu.

Nagrada je namenjena disertaciji, ki pomeni obogatitev slovenske kulture, zgodovine ali znanosti, kandidatov, ki so sklenili visokošolski študij v obdobju med 1. junijem 1990 in 30. aprilom 1991. Zainteresirani naj dostavijo izvod svoje študije najkasneje do 15. septembra t.l. Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, nakar bo prejeta dela obravnavala komisija, ki jo bo imenoval Upravni odbor Sklada. Dobitnik nagrade, ki znaša 2 milijona lir, bo razglašen na občnem zboru Sklada.

Stanje v Sloveniji - danes razprava na Pokrajini

Goriška pokrajinska uprava je te dni že uresničila vrsto aktivnosti v zvezi s položajem v Sloveniji in na Hrvaškem ter nasploh v Jugoslaviji. Tako je predsednik Pokrajine Saccavini obiskala Novo Gorico prvi dan vojaške agresije, načelniki svetovalskih skupin so pripravili tiskovno konferenco ob udeležbi dveh republiških poslancev iz Slovenije. Svoje stališče je Pokrajina, preko svojega predsednika, povedala tudi na sestanku predstavnikov vseh štirih pokrajin Furlanije Julijske krajine.

Danes se pripravlja sprejem formalnih aktov v podporo uveljavljanju suverenosti Slovenije in Hrvaške. Na seji, ki je napovedana za 9. uro, je v dnevnem redu, na drugem mestu, predvidena razprava o položaju v sosednjih republikah in sicer na podlagi dokumentov, ki so ju predložili predstavniki KD in SSk.

Pokrajinski svet se bo sestal tudi jutri, v petek in soboto. Na dnevnem redu je namreč tudi odobritev Statuta.

Sindikalne zveze CGIL/CISL UIL in Zveza svobodnih sindikatov Slovenije prirejata v petek skupno manifestacijo za mir, sožitje in sodelovanje in proti uporabi orožja. Shod bo na mejnem prehodu v Škabrijelovi ulici, tam, kjer je bila pred osmimi leti (3. decembra 1983) velika manifestacija za mir in sožitje. Udeleženci z goriške strani bodo šli v sprevodu ob 18. uri s Travnika. Novogoričani bodo na shod prišli s svoje strani.

Solidarnostne pobude strank ustanov in raznih združenj

V Novi Gorici je bilo sinoči srečanje, ki ga je pripravila Stranka demokratične prenove. O položaju v Sloveniji in posebej na Primorskem in novogoriškem območju je govoril Ciril Ribičič.

Odločno obsodbo vojaške intervencije v Sloveniji so izrekli na nedeljskem prazniku socialistične stranke v Zagraju. Predstavniki mladinskega gibanja so povedali, da se bodo za priznanje suverenosti Slovenije in Hrvaške odločno zavzeli na vsedržavnem kongresu mladinskega gibanja, ki bo od 12. do 14. julija v Bologni.

V Gradišču je bilo v petek zborovanje, ki sta ga pripravili SDL in stranka Zelenih. Zborovanje, ki sta se ga udeležili tudi predstavnici SDP in Zelenih iz Nove Gorice, Elvira Šušmelj in Majda Metličar je potekalo v ljudskem domu, na njem pa so se udeleženci seznanili z dejanskim položajem v Sloveniji ob in po agresiji.

Pobudo za solidarnostno srečanje slovenskih in italijanskih žena, vseh predstavnic političnih strank, združenj, ustanov in organizacij, na katerem bi razpravljali o kritičnem položaju v Sloveniji in Jugoslaviji je dala koordinatorka pokrajinske komisije za uvajanje enakopravnosti žensk. Sestanek bo 11. t.m. ob 18.30 na Pokrajini.

Svoje stališče so te dni povedali tudi predstavniki koordinacijskega odbora gibanja za komunistično obnovo. Priznavajo sicer pravico do samoodločanja narodov, obsojajo vojaški poseg, vendar tudi slovensko vodstvo, ki naj bi s svojim ravnanjem in nacionalistično usmeritvijo skušalo zakriti neuspehe na gospodarskem področju.

razna obvestila

Doberdobska občinska uprava poziva občane, ki nameravajo prispevati za pomoč Sloveniji, da se obrnejo na bančne zavode, kjer so v ta namen odprti tekoči računi.

Občni zbor deželne bančne sekcije SDGZ bo v petek, 12. t.m. ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

ZSŠDI obvešča, da bo julija in avgusta urad odprt od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.
Po istem urniku posluje tudi urad **ZSKD**.

prispevki

V spomin na mamo darujeta Kazimira in Marko 200 tisoč lir za Sklad Mitja Čuk.

Za Zeleni križ v Gorici so, z raznimi nameni, darovali: nečaki Leni Patacconi 200 tisoč; Guido Marini 250 tisoč; družina Mellis 50 tisoč; žena in otroci Carla Germinija 20 tisoč; družina Postorino 100 tisoč lir; družini Zuberti in Cargnel ter nečak Alda Cargnela 100 tisoč; družina Montina 50 tisoč.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Alice«. Režija Woody Allen.

VERDI Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Il mistero von Bulow«. Igra Glenn Cloose.

VITTORIA Zaprto.

Tržič

EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30 »New Jack city«. Ob 20.30 »Pleše z volkovi«.

SVOBODA (Šempeter) 20.30 »Gremlini II«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine — Trg sv. Frančiška, 4 — tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute — ul. C. Cosulich, 117 — tel. 711315.

pogrebi

Danes ob 9.30 Elena Bulfon, vd. Treu iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev na Svetogorski Ulici in na glavno pokopališče, ob 10.10 Rosina Minut, vd. Sain iz bolnišnice sv. Justa v Tržič.

Pri Buii izgubil življenje 28-letni mladenič iz Foljana

Težko je zaenkrat točno ugotoviti vzroke hude prometne nesreče v kateri je izgubil življenje 28-letni Giancarlo Gardenal uslužbenec pri podjetju Lepore v Gradišču, s stalnim bivališčem v Foljanu, Cesta za Polače 7. Včeraj okrog 9.20 je umrl v skrotovičeni pločevini avtomobila, postrahovitem trčenju s tovornjakom za prevoz betona. Do nesreče je prišlo v križišču pokrajinske in državne ceste pri Bui, kakih dvajset kilometrov od Vidma. Tovornjak je upravljal Daniele De Sabbata iz Pozzuola. Voznik težkega vozila je skušal zavreti in preusmeriti tovornjak, vendar se trčenju ni uspel izogniti. Težko vozilo je avtomobil v katerem je bil Gardenal zadelo in nato porivalo nekaj deset metrov naprej do precej globokega jarka. Tu se je tovornjak prevrnil na avto. Gardenala je zmečkalo in je bil na mestu mrtev. Na prizorišče nesreče so prihiteli prometna policija in gasilci iz Vidma, vendar je bil trud reševalcev zaman. Gasilci so po nakaj urah dela uspeli dvigniti tovornjak in na ta način odstraniti mladeničevo truplo iz skrotovičene pločevine. Gardenal, ki je bil zaposlen pri podjetju gradbenih materialov Lepore v Gradišču, zapušča mamo Olimpio ter brata, eden dela v tujini, drugi, Loredano, pa v tržiški ladjedelnici.

Včeraj v prvih jutranjih urah pri Ločniku

V nesreči umrl 19-letni mladenič

V noči na ponedeljek, četrt ure pred prvo uro, je prišlo pri Ločniku do hude prometne nesreče, v kateri je izgubil življenje 19-letni Franz De Filippis iz Gorice, Ul. Pola 14 ena oseba pa je bila laže ranjena. De Filippis se je peljal v avtu alfasud, ki ga je upravljal 19-letni prijatelj in delovni tovariš David Bressan iz Gradišča, Ul. Cordaioli 21. Bila sta namenjena iz Gorice proti Ločniku, ko je voznik v neposredni bližini doma za ostarele A. Culot, izgubil nadzorstvo nad vozilom in zavozil na levo stran cestišča. Tu je najprej oplazil zid in ograjo pri vhodu v dom. Vozilo je nato, zadelo še v ograjni zid na drugi strani vhodnih vrat. Ob trčenju se je avto prevrnil preko zidu in ograje in obstal na škarpi pod zidom. Goriški gasilci so imeli nemalo dela, preden so spravili oba mladeniča, kolega, iz skrotovičene pločevine. Žal so bili vsi napori, da birešili življenje De Filippisu neuspešni, saj je mladenič zadobil zelo hude poškodbe in bil že na mestu mrtev. Voznik je v nesreči zadobil le lažje poškodbe in bo ozdravel predvidoma v tednu dni.

Na istem kraju je prišlo včeraj okrog 8.15 do trčenja med renaultom 19, ki ga je upravljala 34-letna Damiana Franca Pagliari iz Gorice, Ul. Ristori 52/2 in težjim vozilom, za volanom katerega je sedel 27-letni Mauro Boschi iz Krmina. Ženska bo okrevala v

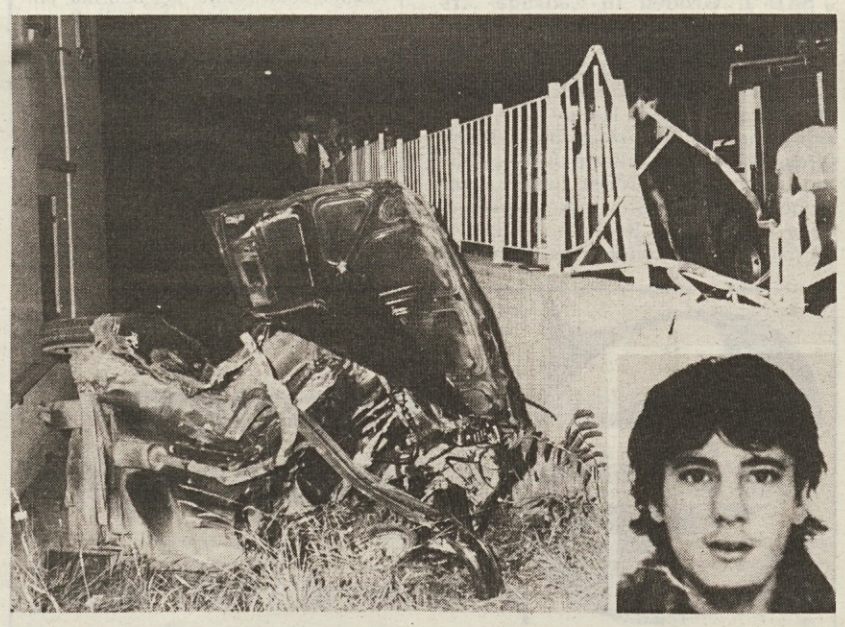

dveh tednih, saj so ji zdravniki ugotovili le močnejši udarec v tilnik.

V nedeljo pa je v tržaški splošni bolnišnici na Katinari umrl zaradi poškodb, ki jih je zadobil v prometni nesreči, 59-letni Sergio Seffin iz Škocjana. V soboto popoldne je Seffina z avtom zadel Agostino Sessa. Nesreča se je zgodila na cesti, ki pelje do vstopne postaje avtoceste pri Ronkah.

Na sliki (Foto Valentinsig): **prizorišče nesreče v Ločniku in Franz De Filippis, ki je umrl v razbitinah avtomobila.**

Pogovor s prof. Franko Žgavec, predsednico Centra E. Komel

Pouk glasbe je v Gorici in drugod letos obiskovalo okrog 130 gojencev

Gorica in predvsem njeni prebivalci imajo od vedno veliko kulturnih želja in ambicij, a teh ni vedno lahko uresničiti v tako majhnem mestu, predvsem pa ob bližini Vidma in Trsta. Morda ni naključje, da si Gorica išče svoj prostor na področju resne glasbe s pobudami, kot sta zborovsko tekmovanje Seghizzi in natečaj Lipizer. Ob tem in kljub temu preseneča podatek o glasbenih šolah v mestu: največ gojencev ima seveda italijanska šola, ki deluje pod okriljem Občine, tu je še šola Lipizer, med Slovenci pa Glasbena matica in Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel; mimogrede - v Fari deluje spet druga glasbena šola, ki jo obiskujejo tudi Goričani.

Mimo uvodnih podatkov smo danes nameravali posvetiti kanček pozornosti Centru Komel, ki je pred kratkim zaključil šolsko leto z zadnjim od treh Glasbenih poklonov gojencev. Za razgovor smo zaprosili predsednico Franko Žgavec, ki je tudi ena od pedagogov, saj v okviru Centra skrbi za poučevanje solopetja.

Začeli sva prav pri treh zaključnih prireditvah. »Prva prireditev, v Katoliškem domu v začetku junija, je bila razdeljena v tri sklope - Slovenski utrinki, Iz mojega albuma in Lieber Wolfi! Torej poklon Mozartu. Manj kot teden dni kasneje je bila druga v čudoviti Baročni dvorani cerkve sv. Ignacija, kjer so nastopali pianisti, nekaj manjših sestavov s klavirjem, vokalni tercet in zborček. Zadnji koncert je bil v cerkvi sv. Ivana, preteklo soboto, ko so glavno besedo imeli orglarji, kot gost pa je nastopal Baročni trobilni trio iz Nove Gorice.«

Prešli sva na delovanje Centra in gojence. »Center je nastal leta 1973,« nam je pojasnila Franka Žgavec, »prej, nekako od leta 1953, je delovala orglarska šola, v kateri je poučeval tudi Emil Komel, zato se je center po njem poimenoval. V glavnem imamo vse predmete, razen trobil in pihal. Nekaj učne moči je domače, sicer nam pomagajo kolegi iz Nove Gorice. Letos smo imeli 131 gojencev. Sedež imamo na Placuti, poučevanje pa poteka tudi v Štandrežu, Doberdobu, Števerjanu, Podgori in Jamljah.«

Zanimalo me je, zakaj se Center ne poslužuje domačih pedagogov, pa mi je Žgavčeva razložila, da v Gorici ni diplomirancev, ki bi bili brezposelni. Spet sva se vrnili h gojencem. »V naslednjem šolskem letu bo prva gojenka Centra diplomirala iz klavirja, trije gojenci pa so opravili izpite za osmi razred klavirja na konservatoriju. Približno polovica naših gojencev je iz osnovnošolskih vrst, drugi so starejši. Sicer imamo tudi tečaj za predšolske otroke, v glavnem so to ritmične in glasovne vaje.«

Še beseda o načrtih. »Za jesen pripravlja Center krajšo koncertno sezono s štirimi prireditvami v Katoliškem domu: gostje naj bi bili Consortium Musicum, Kvartet GM, organist Rejc, duo z oboistko Ireno Pahor in pianistom Markom Ozbičem. Tako vsaj po predvidevanjih.« *(nak)*

Furlanska meščanska noša na starih podobah

Na Videmski univerzi, na filozofski fakulteti, je te dni z najvišjo oceno promovirala Raffaela Sgubin iz Krmina. Odločila se je za novo študijsko usmeritev, ki zadeva področje varstva kulturne dediščine. Pripravila je zanimivo diplomsko nalogo o furlanski meščanski noši, kakor izhaja iz posvetilnih podob, oziroma zaobljub. Sgubinova je med pripravo diplomske naloge obiskala nešteto cerkva in znanih romarskih svetišč v naši deželi in zbrala zares veliko ikongrafskega materiala, ki časovno zajema obdobje med sedemnajstim in začetkom devetnajstega stoletja.

Doslej so cerkvene podobe, oziroma zaobljube raziskovali predvsem z vidika preučevanja ljudskega slikarstva, oziroma preučevanja verskih čustev.

Sgubinova je v svoji diplomski nalogi razkrili novo dimenzijo.

Odvija se mednarodni posvet o glasbeni vzgoji

Od jutri dalje nastopi 30. revije C. A. Seghizzi

Včeraj se je v konferenčni dvorani na razstavišču pri Ločniškem mostu pričel 22. evropski posvet o problemih glasbenega pouka. Priredilo ga je društvo C.A. Seghizzi in pravzaprav pomeni uvod k 30. mednarodnemu pevskemu tekmovanju, ki bo od jutri do konca tedna. Na otvoritveni slovesnosti je spregovoril predsednik društva Ubaldo Agati, ki je med drugim izrazil upanje, da se bo kriza v Sloveniji in Jugoslaviji čimprej rešila na miren način. Sledila so predavanja **(na sliki Marka Čubeja)** glasbenih pegagogov. Danes se bo posvetovanje nadaljevalo s posegi Michela Imbertya (univerza v Parizu), Monique Frapat (univerza v Orsayu), Gianfranca Stacciolija (univerza v Firencah), Rite Ferri (konservatorij v Comu) in Rosalbe De Riu (izvedenka iz Bologne). Od jutri dalje naj bi se odvijal tekmovalni del v okviru natečaja Seghizzi. Za nastope so prireditelji zbrali sedemnajst zborov, vendar se, kot je slišati, kažejo precejšnje težave zlasti kar zadeva prisotnost zborov iz Jugoslavije.

Kolesarska dirka v Gorici za memorial Giovanni Bigot

Drevi ob 20. uri bo na Korzu Italia štart nočne kolesarske tekme po goriških ulicah za 2. memorial Giovanni Bigot, ki ga prireja goriška kolesarska skupina "Pedala Gorizia" v sodelovanju z italijansko kolesarsko federacijo in pokrajinskim odborom CONI. Šlo bo za zanimivo in obenem odmevno športno prireditev, saj so najavljeni najbolj znani mladi kolesarji iz dežel FJk in Veneto (med drugimi bodo nastopili tudi kolesarji lanskega državnega prvaka Record Caneva). Tekmovanje je namenjeno začetnikom, naraščajnikom, mladincem in amaterjem. Tekmovali bodo na kilometer in 200 metrov dolgi krožni progi, ki se bo vila po ulicah Korzo Italia, Drevored XXIV. Maja, Sauro, De Gasperi, Crispi, Korzo Verdi in ponovno na Korzo Italia. Štart in cilj bosta na Korzu Italia. Prireditelji bodo nagradili najboljše tri vsake tekmovalne skupine. Tekmovanje se bo zaključilo okrog 23. ure. Goriški župan je izdal odlok, da bodo ulice, po katerih je speljana proga, ostale zaprte do konca prireditve za ves promet.

Kulturni dom se zahvaljuje

Tik pred deklaracijo o suverenosti Slovenije in vojaško agresijo, se je mudila na obisku v Gorici skupina 150 otrok iz Černobila, žrtev doslej največje nesreče v atomski centrali.

Upravni odbor Kulturnega doma se je z gostovanjem černobilskih otrok želel neposredno vključiti v širšo slovensko humanitarno pobudo "Slovenija Černobilu", katere pobudnika sta Rdeči križ Slovenije in Zeleni Slovenije. Obisk je bil prav gotovo pomemben solidarnostno-vzgojni trenutek, saj je bilo srečanje in počutje černobilskih otrok v našem mestu veselo in prisrčno.

Ob tej priložnosti se želi upravni odbor Kulturnega doma v Gorici zahvaliti vsem številnim posameznikom, ki so prispevali na razne načine, da je srečanje nadvse dobro uspelo.

Posebna zahvala naj gre Slovenski kulturno gospodarski zvezi ter goriški Občinski upravi za aktivno sodelovanje pri izpeljavi pobude. Zahvaljujemo se novogoriški občinski upravi, goriški Prefekturi in Kvesturi, občinskemu večnamenskemu centru iz Gorice, Dijaškemu domu, Zvezi slovenskih kulturnih društev, Združenju slovenskih športnih društev v Italiji ter prevajalcu prof. Sergiju Dilici.

Posebej se zahvaljujemo Kmečki banki iz Gorice, Goriški hranilnici, Tržaški hranilnici (Podružnica v Gorici), Banki Commerciale iz Gorice, SDGZ, tovarnam DeLicia in La Giulia, slaščičarni "Il Gelatiere" prodajalni "Rizzi - Edi Marušič", odvetniku Karlu Primožiču, baru K.D. (Berta Ruzzier), goriškim podjetjem Robo, Simek, Europaper, Agorest, agenciji Kompas iz Nove Gorice, Casinòju Nova Gorica ter krajevnim sredstvom javnega obveščanja, ki so neposredno spremljali solidarnostno pobudo.

KULTURNI DOM

Mladinski raziskovalni tabor Laško 91 od 26. avgusta do 7. septembra

Mladinski raziskovalni tabor, ki je doslej obiskal že številne kraje na Tržaškem, Goriškem, Videmskem in v Kanalski dolini, bo ob koncu poletja svojo pozornost usmeril na področje, ki je na obrobju slovenskega etničnega prostora. Mladi bodo namreč skušali ugotoviti utrip naših ljudi, povezanost z matico in obenem vraščenost v okolje na Laškem.

Zadnjo soboto junija je bilo na sedežu Javnega večnamenskega kulturnega centra v Ronkah srečanje kjer so predstavili program 11. mladinskega raziskovalnega tabora "Laško 91". Srečanje je bilo sklicano predvsem z namenom, da bi se raziskovalci in mentorji pobliže seznanili s stvarnostjo, ki jo bodo podrobneje raziskovali na taboru. Vendar pa zaradi znanih razlogov se mentorji iz Slovenije sestanka niso mogli udeležiti.

V krajšem nagovoru je predsednik slovenske komisije pri Javnem večnamenskem kulturnem centru Marko Jarc izrazil zaskrbljenost spričo dramatičnih dogodkov v Sloveniji in orisal nato naloge, ki jih je opravila slovenska komisija, da bi tabor lahko nemoteno potekal. Tako je udeležencem potrdil, da so bila urejena vprašanja glede nastanitve udeležencev v Zagraju, poročal o rezultatih obiskov in stikov, ki jih je imel s krajevnimi oblastmi in posredoval opravičilo odbornika za kulturo iz Tržiča Del Bella, ki se je oprostil za odsotnost, hkrati pa je izrazil željo po podrobnem obveščanju o seji in je omenil pripravljenost občinske uprave, da pride raziskovalcem na pomoč, predvsem kar se tiče posredovanja informacij. Tudi s pogovorov z ronško upravo je bilo mogoče izluščiti pozitiven odmev bodisi župana Novellija, kot odbornika za kulturo Furlana. Župan Novelli je zagotovil pomoč glede posredovanja informacij in podatkov, naknadno pa je dovolil tudi uporabo nekaterih prostorov občinske knjižnice, ki bi bili na razpolago raziskovalcem. Odbornik Furlan je obljubil svojo podporo, želel pa se je sestati in spoznati z direktorjem tabora Milanom Pahorjem. Do srečanja bo prišlo v kratkem

Na srečanju je nato spregovoril vodja tabora Milan Pahor, ki je povedal, da je v stikih s Pokrajino in krajevnimi upravami zaznal razumevanje in podporo taboru. Dodal je, da je zaprosil za podporo slovenske bančne zavode in tudi iz Ljubljane so obljubili, da bodo krili stroške mentorjev. V zvezi s tem in s sedanjim položajem v Sloveniji pa bo treba počakati na razplet dogodkov.

Letos naj bi se tabora udeležilo okrog dvajset ljudi, ki bi delali v šestih skupinah.

V končnem delu srečanja je stekel pogovor o sodelovanju med udeleženci tabora in ljudmi v krajih, kjer se bo odvijala raziskovalna dejavnost. Brez tega namreč si tako pobudo ni mogoče zamisliti. Članica slovenske komisije pri JVKC Sonja Pahor je povedala, da se je že več ljudi oz. Slovencev iz Laškega pozitivno izreklo o taboru in da so tudi pripravljeni pomagati. Izrazila je tudi željo, da bi se otroci Slovencev, ki živijo v Laškem in ki obiskujejo višjo šolo udeležili raziskovalnega tabora. Milan Pahor je podčrtal tudi pomembnost slovenske šole v Laškem in je posredoval okviren program raziskave, ki bo šla v to smer. Prof. Karlo Černic in Sandra Devetak sta nato dodala, da v ta okvir spadajo tudi napori občinske uprave občine Doberdob, Slovenske komisije pri JVKC in nekaterih Slovencev na terenu. Svoj doprinos je prispeval tudi bivši direktor revije Il Territorio Rinaldo Rizzi, ki je bil povabljen na sejo kot poznavalec razmer na terenu in je dal več predlogov in informacij, glede usmerjanja raziskave na etnološkem in arheološkem področju.

Ob koncu pa še nekaj informacij o taboru: odvijal se bo od 26.8. do 7.9.1991. Do začetka tabora nudi vse informacije Odsek za zgodovino pri NŠK v Trstu.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v šolskem letu 1991/92 na Goriškem sledeče tečaje:

1. za kuharje s kvalifikacijo (tisoč ur) - 2. letnik
2. za dodeljene prodaji s kvalifikacijo (tisoč ur) - 1. letnik
3. začetniški tečaj angleščine (120 ur)
4. personal computing (90 ur)
5. začetniški tečaj italijanščine (60 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 26. t.m. na sedežu zavoda v Gorici, Ul. della Croce 3 (tel. 81826), vsak delavnik, razen sobote od 10. do 14. ure.

Izlet društva Slovenskih upokojencev

Pet dni z avtobusom po Švici

Skupina goriških slovenskih upokojencev si je v drugi polovici meseca junija ogledala lepote Švice. Na 5-dnevem izletu so se imeli res prijetno. Pot jih je prvi dan popeljala skozi Vittorio Veneto in Cortino preko mejnega prehoda pri Brenerju do Insbrucka. Žal jim je vreme nekoliko ponagajalo, saj je prva dva dneva stalno deževalo. Voznik Rasti jih naslednji dan peljal do Lichtensteina, prenočili pa so v Feldkirchnu. Naslednjega dne so prestopili nemško mejo in si ogledali Bodensko jezero. Od tu jih je pot vodila v Švico, kjer so si ogledali slapove Rena. Proti večeru so dopotovali v Zürich, ki so si ga pazljivo ogledali. Tu so tudi prenočili. Naslednji dan je bil namenjen ogledu Luzerna, znanega lesenega mosta, kjer je 106 lesenih slik, ki uprizarjajo razne poklice, ves most pa krasijo rdeče gorečke. Vožnja po prelepi okolici je bila toliko bolj zanimiva ob kvalitetni in prijetni razlagi vodiča Mitje. Po prenočitvi v Bernu, je bil četrti dan namenjen ogledu francoskega dela Švice, oziroma mest Lousanne in Ženeve. Obisk mest ob Ženevskem jezeru je soupadal tudi s

praznovanjem rojstnega dne enega od udeležencev, kar so seveda primerno obeležili. Po prenočevanJu v kraju Vievei je udeležence čakala še pot domov. Preko prelaza Velikega sv. Bernarda so se spustili v dolino Aoste. Spotoma so se ustavili še v Veroni, odkoder je tudi gornji posnetek.

Pred nedavnim so se vsi udeleženci zbrali v domači gostilni v Sovodnjah, kjer so si ogledali film z izleta. Sicer se moramo izletnikom tudi mi zahvaliti za lepo razglednico, ki so nam jo poslali iz Švice.

Razstavi o liceju D. Alighieri ter o judovski skupnosti v Gorici

Prejšnji teden so v prenovljenih prostorih italijanske gimnazije liceja Dante Alighieri v Drevoredu XX. septembra odprli zanimivo razstavo o zgodovini poslopja. Prireditelji, to so v prvi vrsti sedanje učno osebje in nekateri bivši dijaki, so razstavo poimenovali "Ena šola, eno mesto" in bo na ogled vsak dan od 10. do 12. ure in 17. do 19. ure do vključno 15. julija. Razstavljene so dragocene knjige, spisi in razne ilustracije, ki so last goriškega pokrajinskega muzeja in Državnega arhiva. Na slovesnosti ob odprtju je najprej spregovorila ravnateljica Marina Bressan, ki je poudarila, kako je zavod del zgodovine našega mesta. Sledil je nastop umetniške skupine "Parole e musica", ki je podala krajši poetični recital, delo Alberta Princisa. Vzporedno z razstavo so predstavili tudi dve obsežni knjigi o zgodovini palače in klasičnega liceja. Publikacijo o zgodovini palače je predstavil avtor, Stefano Cosma, ki je bil tudi sam dijak tega zavoda. Nekaj priložnostnih besed je na koncu povedal tudi župan Scarano.

V nedeljo pa so v sinagogi v ulici Ascoli odprli dokumentarno razstavo o judovski skupnosti v Gorici. Razstava, ki jo je postavila Občina v sodelovanju z Inštitutom za preučevanje judovske prisotnosti v mittelevropskem prostoru zajema razdobje skoraj tristo let. Nekdaj precej številčno in gospodarsko živahno skupnost v našem mestu so uničili Nemci med drugi svetovno vojno, ko so vse prebivalčce odpeljali v uničevalna taborišča.

Razstava bo odprta do 20. oktobra. Naj povemo še, da so sočasno z odprtjem razstave odkrili tudi spominsko obeležje Giacomu Rosenbaumu, someščanu židovskega porekla, ki si je veliko prizadeval, da bi judovsko cerkev obnovili in ponovno odprli namenu.

Zaključni izpit na učiteljišču

Z objavo izidov zaključnega izpita na učiteljišču Simon Gregorčič, lahko lahko rečemo, da smo opravili s šolskim letom 1990/91. Izdelali so: Iduna Bernardis (36), Marta Biancuzzi (40), Ksenija Buzzinelli (38), Susi Ferfoglia (50), Laura Hvalic (44), Agata Koren (48), Peter Radetič (42) in Miriam Simiz (50). Dve kandidatki nista izdelali.

Festival petih narodov v Čedadu

Kmalu Mitelfest

ČEDAD — Od 19. do 29. julija bo v Čedadu Mittelfest, široko zastavljeni festival, ki bo predstavil v desetih dneh najzanimivejše gledališke, glasbene, baletne, lutkarske in filmske stvaritve petih narodov, ki se skozi stoletja lahko ponašajo z izrednimi kulturnimi dosežki. V tem smislu je bilo v zadnjem tisočletju odločilno sožitje tolikih narodov na zemljepisno majhnem področju Srednje evrope, sožitje, ki je kljub konfliktom in razdelitvam znalo spodbuditi ustvarjalnost, ki se je ohranila do današnjega dne.

Pri izbiranju nastopajočih skupin je organizator skušal ponuditi pregled teženj in gibanj v teh petih državah z željo, da bi ne postavljalo pregrad med posameznimi zvrstemi in kulturami, med prestolnicami in podeželjem, med izročilom in raziskavo. Vodilo organizatorjem je bila vse skozi misel »združevanje v različnosti«.

Gledališko dejavnost bodo zastopale skupine iz Avstrije, Češkoslovaške, Jugoslavije (z gledališči iz Zagreba, Beograda in Sarajeva), Madžarske in Italije. Za otvoritveno predstavo v produkciji samega Festivala je bila izbrana *Medeja* v petih jezikih s simultanimi predstavami. Posebno pozornost bo Mittelfest posvetil lutkam z vrsto zaniumivih predstav.

Precej široka bo tudi glasbena panorama. Prisotni bodo orkestri in solisti iz istih držav, a morda velja omeniti vsaj moški zbor TV Zagreb in Slovenski oktet, ki bo nastopal s solistom Nikolajem Geddo.

Na področju kinematografije je bil odločilen doprinos deželne Kinoteke iz Humina, ki je med drugim predlagala srečanje predstavnikov petih držav, istočasno je povabila Kinoteke petih držav naj bi predstavile nekaj biserov iz svojih bogatih zbirk.

Programe za posamezne zvrsti bomo objavili v bližnji bodočnosti, medtem ko se je že v teh dneh začela prodaja vstopnic za posamezne prireditve v Čedadu, Vidmu, Trstu, Gorici, Pordenonu, Lignanu in Gradežu. Ta trenutek še ni znano, če bo jugoslovanska »reprezentanca« nastopila po objavljanem programu ali bodo zaradi dogodkov zadnjih tednov kake spremembe.

Strehlerjev Arlehin v Düsseldorfu

BONN — *Giorgia Strehlerja in njegovega Arlehina je v nedeljo zvečer v düsseldorfski Schauspielhaus pozdravilo toplo ploskanje, še prej pa navdušen smeh, ki ga je znala predstava v italijanščini sprožiti. Reprize Arlehina, sluge dveh gospodov se bodo nadaljevale do 11. julija.*

Prireditev je Giorgio Strehler uresničil v okviru Zveze evropskih gledališč, podprla pa jo je Fundacija za umetnost in kulturo dežele Severno Porenje-Vestfalija in zdsruženja Düsseldorfer Volksbühne. Milanski Piccolo teatro nastopa v Düsseldorfu že drugič, prvič se je namreč predstavil leta 1989 s Pirandellovo Come tu mi vuoi, seveda v originalnem jeziku.

Nemško občinstvo je navdušila predvsem gibnost italijanskih igralcev. Arlehin spada med klasične Strehlerjeve postavitve, saj je v režiserjevem repertoarju že 40 let. V Düsseldorfu so ga predstavili slušatelji dramske šole pri Piccolu, edini predstavnik »zgodovinske skupine« pa je bil Ferruccio Solieri, ki nastopa v vlogi Arlehina že kaka tri desetletja.

Moda je muhasta, to se ve, moda pa je včasih tudi duhovita in domiselna. Mislimo namreč, da bi nas spravilo v precejšnjo dobro voljo, če bi se prihodnje leto naši fantje pojavili na šagrah ali večernih veselicah v takih oblekah. Model (in sugestija), ki vam ga posredujemo, je predviden za pomlad in poletje 1992, predstavil pa ga je francoski modni kreator Jean-paul Gauthier

Oče McKenzie je umrl

LONDON — Umrl je »Father McKenzie«, »duhovnik«, o katerem je pripovedovala pesem ljubljenih Beatlesov.

McKenzie je zaslovel pred 25 leti, ko je svet izvedel za njegovo zgodbo skozi popevko četverice iz Liverpoola. Motiv Eleanor Rugby je dolgo kraljeval na svetovnih top lestvicah. Tom McKenzie je umrl v starosti 75 let. V resnici ni bil duhovnik, temveč je bil plesni partner proti plačilu v nekem lokalu. Kasneje je ustanovil klub oboževalcev liverpoolskih fantov.

Ko je izvedel za njegovo smrt, je Paul McCartney izjavil: »Žalostno je, bil je resnično zabaven starček.«

Tibetanska opera prvič v Evropi

RIM — Najstarejše gledališče na svetu - Narodna opera iz Tibeta bo prvič nastopila v Evropi, točneje na festivalu v S. Arcangelu pri Forliju od petka, 11. julija, do nedelje, in bo tako predstavljala enega najvablivejših dogodkov v italijanskem festivalskem svetu letos. Prireditev v Emiliji-Romagni skuša vsako leto povabiti skupino iz kake oddaljene dežele, ki naj omogoči spoznavanje nepoznane kulture in ljudskega izročila. Korenine tibetanskega gledališča segajo v sedmo stoletje, teater sam pa spada v najčistejše ljudsko izročilo, saj je prehajal iz generacije v generacijo izključno skozi ustno izročilo. Gledališče ne razpolaga z nobenim tekstom, tudi ne z napisanimi verzi ali priročniki.

Gledališče iz Lashe nosi upravičeno naslov opera, ker sestavljajo predstavo v prvi vrsti plesne in pevske točke, medtem ko je recitirani del precej skromnejši. V sebi nosi mnogo elementov verskih obredov, predvsem odlomke iz plesnih obredov budističnih redovnikov in menihov v Tibetu, kar predstavi kot spektakel, da lahko prireditvi sledijo tudi pripadniki drugih ver, istočasno so prisotni mnogi elementi iz sveta raznih umetnosti.

Skupina, ki bo gostovala v Forliju, je iz Lashe in se je tokrat prvič v svoji zgodovini odpravila na turnejo z 22 člani, ki bodo občinstvu predstavili, kot omenjeno, antologijo scen Tibetanske opere, izvedba pa je seveda nadvse prosta, tako kot ukazuje izročilo.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.30 Film: Stanlio in Ollio
8.45 Koncert: Salvatore Accardo izvaja Mozarta
9.20 Nanizanka: Davinia
10.15 Film: Pugni pupe e marinai (kom., It. 1961, r. Daniele D'Anza, i. Ugo Tognazzi, Gloria Paul)
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Occhio al biglietto
12.30 Nanizanka: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Film: Il signore e la signora Smith (kom., ZDA 1941, r. Alfred Hitchkock)
15.45 Mladinski variete: Big
17.20 Pravica otrok - UNICEF
17.50 Danes v Parlamentu
17.55 Sredozemske igre
18.40 Nadaljevanka: 1915
19.40 Almanah in dnevnik
20.40 Dokumentarec: Kvark
21.30 Film: Intervista (kom., It. 1987, r. Federico Fellini, i. Sergio Rubini, vmes dnevnik in vreme
23.35 Glasba: Notte rock
0.30 Danes v Parlamentu
0.35 Mezzanotte e dintorni
1.50 Film: L'impero delle termiti giganti (fant., ZDA 1977, r. B. Gordon)

RAI 2

7.30 Risanke in nanizanke
9.40 Film: Mare d'erba (dram., ZDA 1947, r. Elia Kazan, Spencer Tracy, Katharine Hepburn)
11.40 Nanizanki: Lassie, 12.10 La clinica della Foresta Nera
13.00 Dnevnik, Gospodarstvo
13.45 Nad.: Quando si ama, 14.15 Santa Barbara
15.05 Nanizanka: L'asso della Manica
16.00 Ena rastlina na dan
16.20 Vesti in Iz Parlamenta
16.30 Film: Sombrero (dram., ZDA 1953, r. Norman Forster, i. Ricardo Montalban)
18.30 Športne novice
18.45 Nan.: Hill Street
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Film: Un tocco di velluto (kom., ZDA 1986, r. Robert Mandel, i. Michael Keaton)
22.15 TV Dnevnik - Dossier
23.15 Dnevnik, vreme in horoskop
23.40 Sredozemske igre
0.20 Film: Scanners (srh., Kan. 1982, r-i. David Cronenberg, i. Jennifer O'Neal)

RAI 3

11.30 Nogomet: IP v petih (finale)
12.30 Film: L'anonima Roylott, (krim., It. 1936, r. Raffaello Matarazzo, Isa Pola)
14.00 Deželne vesti
14.10 Popoldanski dnevnik
14.20 Dok.i: Glenn Gould
15.00 Pred Premiero
15.30 Šport: mountain bike, 16.20 Tour de France
17.15 Film: Quattro persone spaventate (kom., ZDA 1934, r. Cecil B. De Mille, i. Claudette Colbert)
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Drobci
19.55 Variete: Non è mai troppo tardi
20.20 Aktualno: Chi l'ha visto?
20.30 Film: Perry Mason - Doppio gioco (i. Raymond Burr)
22.15 Dnevnik
22.20 Variete: Fai la TV
22.55 Nočni dnevnik
23.40 Film: Il fantasma dell'Opera (dram., ZDA 1943, r. Arthur Lubin, i. Claude Rains)

TV Slovenija 1

8.50 Video strani
9.30 Poročila
9.45 Mozaik (pon.): Zgodbe iz školjke
10.45 Osmi dan (pon.)
11.30 Video strani
16.15 Video strani
16.30 Sova (pon.), vmes nan. Simsponovi in nad. Twin Peaks
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik
18.05 Spored za otroke in mlade: Ex libris - Skavti in gozdovniki na Slovenskem (pon.)
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanka: Ukradena (r. Roger Bamford, i. Art Malik, Cheryl Prime, Sonia Ashraf)
21.05 Novosti založb: Od obzorja do obzorja
21.15 Glasbena oddaja: Marlboro Music Show
21.50 Dnevnik in vreme
22.10 Nočni program Sova, vmes nanizanki Pujsovi dosjeji in Twin Peaks, nato glasba z Dubrovko Tomšič (Debussy)
23.35 Video strani

TV Koper

17.30 Športni pregled
18.30 Risanke
18.50 Oddaja v slovenščini: Odprta meja
19.00 TVD Stičišče
19.25 Video agenda
19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nanizanka Matt in Jenny
20.30 Nanizanka: Lucy Show
21.00 Film: Sette cadaveri per Scotland Yard (krim., r. José Luis Madrid, i. Paul Naschy, Patricia Loran)
21.50 Žrebanje lota
21.55 Dnevnik
22.05 Nan.: Fantasilandia
23.00 Športna rubrika

TV Slovenija 2

18.00 Satelitski programi
18.55 Glasbena oddaja: Kje so vsi ti ljudje... - kantavtor iz Rezije Rino Chinese
19.30 Dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Regionalni programi TVS: Studio 2 Koper
21.30 Žrebanje lota
21.35 Glasbena oddaja
22.35 Yutel

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes (7.25) Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Absalonova pripoved; 8.40 Orkestralna glasba; 9.00 Musicals; 9.30 Radijski oder: Zapiski Tine Gramontove; 9.45 Orkestri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Iz koncertnega repertoarja; 11.30 Glasba; 12.00 Zapiski z odprave na Everest: Namastè, Sagarmàta (D. Jelinčič); 12.25 Potpuri; 12.40 Godbe na pihala; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Usodni karakter; 16.30 Sof music; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: Čajkovski; 18.00 Slovensko pismo (r. S. Verč); 18.50 Orkestralna glasba; 19.20 Zaključek

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Počitniško popotovanje; 9.05 Glasba; 9.35 Turistični napotki; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.38 Do 14.; 14.05 Znanje za prihodnost; 14.25 Glasbena poslušalnica; 14.45 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio ob 17.; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za...; 21.05 Radijska igra; 21.35 Intermezzo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Slovenski pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos RS; 10.35 Prenos Vala 202, 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Ugani; 9.20 Popevka po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko vesolje: ideje in nasveti; 11.00 Glasba; 12.00 Glasba po željah in čestitke; 14.32 Turistični potopis; 14.40 Popevka; 15.00 Komedijant; 16.00 Sanje o počitnicah; 17.35 Jazz; 18.30 Souvenir d'Italy; 19.00 Najlepše pesmi; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 16.00 Naš Kras; 17.30 Oddaja o modi: C'est la vie; 19.30 Smeh in glasba; 20.30 Nora leta.

CANALE 5

7.00 Nanizanke: La famiglia Bradford, 8.00 Simon Templar, 9.00 Bonanza
10.00 Film: La vera storia di Ian Fleming (biog., VB 1983, r. Don Boyd, i. Charles Dance)
12.00 Variete: Rivediamoli
12.30 Nanitanka: I Robinson
12.55 Canale 5 News
13.00 Variete: Estate 5
14.30 Nan.: Top Secret, 15.30 Genitori in blue jeans
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.00 Kvizi: O.K. Il prezzo è giusto!, 18.55 La verità, 19.35 Cos'è cos'é, 20.20 Girogioco, vmes (19.30) Canale 5 News
20.25 Variete: Il TG delle vacanze
20.40 Nad.: Donna d'onore
22.40 Nan.: Casa Vianello
23.10 Variete: Maurizio Costanzo Show vmes (24.00) Canale 5 News
1.15 Variete: Il Tg delle vacanze
1.30 Nanizanka: Colorado
2.35 Film: La vera storia di Ian Fleming (pon.)
4.00 Nanizanke non stop

RETE 4

8.00 Nanizanka: Riviera
8.50 Nadaljevanke: La valle dei pini, 9.40 Señorita Andrea, 10.05 Per Elisa, 10.55 Valeria
12.00 Nanizanka: Riviera
12.50 Variete: Buon pomeriggio
13.00 Nadaljevanke: Dallas, 14.00 Sentieri, 14.55 Piccola Cenerentola, 15.25 Señora, 16.05 Stellina, 17.00 La valle dei pini
17.50 Nanizanka: General Hospital (i. Kristina Malandro)
18.45 Nadaljevanke: Febbre d'amore, 19.40 Primavera, 20.05 Marilena
20.35 TV film: Radici (dram., ZDA 1977, r. David Greene, I Levar Burton, William Watson, 3. del)
22.30 Dokumenti: Totò
23.30 Film: Figli di nessuno (dram., It. 1951, r. Raffaello Matarazzo, i. Yvonne Sanson)
1.30 Nadaljevanka: Dallas
2.30 Nanizanki: Love Boat, 3.20 Quincy - Il cadavere scomparso
4.10 Programi non stop

ITALIA 1

7.00 Risanke
8.30 Odprti studio
9.00 Kviz: Urka!
10.00 Nanizanki: 10.00 Il mio amico Ultraman, 10.45 Riptide
11.45 Odprti studio
12.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.30 Festivalbar 91
13.45 Film: Il giuramento di Zorro (pust., It. 1965, r. Ricardo Blasco, i. Tony Russell, Maria José Alfonso)
16.00 Nanizanke: Tarzan, 17.00 Vietnam addio - Licenza Straordinaria, 18.00 Adam 12 - Il rapimento
18.30 Odprti studio
19.00 Nanizanka: I 4 della scuola di polizia
20.00 Risanka: Papà Gambalunga
20.30 Festivalbar 91
22.30 Film: Spettri (srh., It. 1987, r. Marcello Avallone, Donald Pleasance)
0.30 Odprti studio
0.45 Nan.: Vietnam addio
1.45 Film: Il giuramento di Zorro (pon.)
3.45 Nanizanke non stop

ODEON

13.00 Risanke
14.30 Film: Sinbad contro i sette saraceni (pust., 1965, r. Emimmo Salvi, i. Gordon Mitchell)
16.00 Film: Una su 13 (kom., 1969, r. Nicholas Gessner, i. Vittorio Gassman)
17.30 Film: L'intraprendente sig. Dick (kom., ZDA 1947, r. Irving Reis, i. Cary Grant)
19.30 Risanke
20.30 Film: Arrivano Django e Sartana... è la fine (vestern, 1970, r. Dick Spitfire, i. Hunt Powers, Chet Davis)
22.00 Avtorske reportaže
22.30 Šport: Nautical Show
23.00 Film: E Beatrice sta a guardare (kom., r. Michel Lang)

TMC

8.30 Risanke: Snack
9.00 Nan.: La famiglia Partridge, 9.30 Kingstone, 10.30 Truck Driver
11.30 Rubrika: Ženska TV
13.00 Vesti: TMC News
13.15 Športne novice
13.40 Nadaljevanka: Gabriela
15.00 Film: Perdutamente (dram., ZDA 1946, r. Jean Negulesco)
17.15 Film: G-Men della Quinta strada (dram., ZDA 1958, r. Irvin Kershner)
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Aktualno: In Onda
21.00 Film: Un mese in campagna (dram., VB 1987, r. Pat O'Connor)
22.50 Nočne vesti
23.10 Nogomet: Argentina-Venezuela

TELEFRIULI

10.45 Telefriuli non stop
15.00 Nanizanka in risanke
17.50 Nanizanke: Isole perdute, 18.20 Stazione di servizio, 18.50 Wayne and Shuster
19.20 Dnevnik
20.30 Rubrika: Občina
21.30 Dok.: You Australia
22.30 Nočne vesti
23.00 Proza: Il berretto a sonagli (i. Paolo Stoppa)
0.40 Šport in vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

Včerajšnjo etapo toura osvojil Belgijec De Wilde

Lemond diktira tempo

DIJON — Greg Lemond je že po treh dneh pokazal, da tudi letos resno namerava osvojiti kolesarsko dirko po Fracniji, italijanska odprava, ki je bila letos še posebej ambiciozna, pa je že doživela svoj prvi polom.

Že sobotni prolog, ne glede na to, da je bil izredno kratek, je pokazal, kdo kaj zmore. V nedeljo pa je Lemond v navidezno »miroljubni« etapi z ducatom kolegov, zlasti s pomočjo Breukinka, povsem nepričakovano sprožil silovit napad in si priboril skoraj dve minuti prednosti pred večino favoritov. Oblekel je seveda rumeno majico, a jo je moral sneti po popoldanski ekipni etapi na kronometer, ki je pripadla italijanski ekipi Ariostea, za katero tekmuje tudi Argentin. Odvzel mu jo je Danec Sorenson.

Včerajšnja ravninska etapa od Villeurbanneja do Dijona (201 km) ni spremenila vrstnega reda. Zmagal je Belgijec Etienne De Wilde z nekaj desetin metrov prednosti pred glavnino.

Vrstni red 1. etape: 1. Abdujaparov (SZ) 2.28'54" + 12" odbitka; 2. Kelley (Irska) + 8" odbitka; 3. Lemond (ZDA) + 5"; 4. Dhaenens (Bel.); 5. Vermote (Bel.); 6. Sorenson (Dan.); 7. Dellon (Fr.); 8. Breukink (Niz.) vsi v zmagovalčevem času; 9. Jaermann (Švi.) po 5"; 10. Cornillet (Fr.); 11. Alcala (Meh.); Van Poppel (Nit.) in glavnina po 1'44".

Vrstni red ekipne etape na kronometer: 1. Aristea 41'23" s povprečno hitrostjo 52 km na uro; 2. Castorama po 8"; 3. Panasonic 35"; 4. PDM 40".

Vrstni red 3. etape: 1. De Wilde (Bel.) 5.15'11" s povprečno hitrostjo 40 km na uro; 2. Van Poppel (Niz.); 3. Ludwig (Nem.); 4. Abdujaparov (SZ).

Skupna lestvica: Sorenson (Dan.) 8.32'07"; 2. Lemond (ZDA) po 10"; 3. Breukink (Niz.) 12"; 4. Kelly (Irska) 22"; 5. Dhaenens (Bel.) 33"; 6. Abdujaparov (SZ) 47"; 7. Cornillet (Fr.) 50"; 8. Alcala (Meh.) 1'02"; 9. Vermote (Bel.) 1'12";10. Jaermann (Švi.) 1'18"; 11. Marie (Fr.) 1'24"; 12. Gölz (Nem.) 1'27"; 13. Leblanc (Fr.) 1'38"; 14. Vichot (Fr.) in Lietti (It.) 1'39"; 16. Lelli (It.) in P. Simon (Fr.) 1'41" 28. Fondriest 2'07"; 32. Argentin 2'13"; 57. Bugno 2'33"; 69. Chiappucci 2'40".

Zmagovalec včerajšnje etape Belgijec Etienne De Wilde

Zmage Paragvaja Čila in Kolumbije

SANTIAGO — Na ameriškem nogometnem pokalu so v prvem kolu dosegli sledeče rezultate: skupina A — Čile - Venezuela 2:0 (2:0), Paragvaj - Peru 1:0 (1:0); skupina B — Kolumbija - Ekvador 1:0 (1:0), Urugvaj - Bolivija 1:1 (0:1). Danes ponoči sta bili na vrsti tekmi A skupine Argentina - Venezuela in Čile Peru.

Triestina krepi vrste za C ligo

Nogometna kupoprodajna borza bo trajala še ved teden, kaže, pa da tržaški tretjeligaš Triestina hiti z nakupi. Kot smo že poročali je že najela vratarja Longa in branilca Cossara. Kaže, da bosta povratnika s posojil Romano (Como) in Danelutti (Palermo), ki ju je bil Giacomini izločil, spet vključena v vrste ekipe. Iz dobroobveščenih krogov pa se je izvedelo, da naj bi se športni direktor Salermno že dogovoril s solidnima napadalcem Solimenom (Pavia) in Coppolo (Cosenza). Vračal naj bi se tudi branilec Bagnato. Če so ti nakupi resnični, bi bila Triestina v C ligi dokaj kompetitivna.

Rekord Bubke

FORMIA — Sovjetski skakalec s palico Sergej Bubka je na mitingu v Formii z 6,09 m v prvem poskusu izboljšal svetovni rekord v skoku s palico. Prejšnji rekord, znašal je centimeter manj, je Bubka dosegel 9. junija.

Na VN Francije Mansell pred Prostom

Senna v težavah

MAGNY COURSE — Dva mojstrska napada na Prosta (eden od teh po zunanji strani proge) sta Nigelu Mansllu omogočila, da je po lanski VN Portugalske spet slavil zmago v svetu formule ena. Motor renault, vgrajen na njegovem williamsu, je tako prvič po letu 1983, zmagal na domači francoski progi.

Debut tolikanj pričakovanih novih bolidov Ferrarija je bil vsekakor zelo dober. Prost je namreč vodil kar za 44 krogov, na koncu pa je popustil zlasti zaradi nekaterih ponesrečenih poskusih prehitevanja slabših tekmecev.

Zmaga Manslla in drugo mesto Prosta na VN Francije za zdaj vsekakor ne vplivata na usodo letošnjega prvenstva, saj je Senna s tretjim mestom ohranil na skupni lestvici zanesljivo prednost. Račune mu je skušal prekrižati Alesi, ki pa ni imel dovolj pospeška, da bi ga lahko prehitel.

Vsekakor je povsem jasno, da sta tako williams kot novi ferrari zdaj hitrejša od mclarna, Senna pa bo moral odslej odmisliti zmage in se zadovoljiti z dobrimi uvrstitvami, kar mu vsekakor lahko omogoči, da ohrani naslov prvaka. Patrese, ki je že veljal za njegovega najhujšega tekmeca, je v nedeljo povsem odpovedal na štartu, nato pa mu je okvara na menjalniku onemogočila, da bi dosegel kaj več kot peto mesto.

VRSTNI RED VN FRANCIJE: 1. Mansell (williams) 1.38'00"056 s povprečno hitrostjo 188 km na uro; 2. Prost (ferrari) 5"003; 3. Senna (mclaren) 34"934; 4. Alesi (ferrari) 35"920; 5. Patrese (williams) 1 krog; 6. De Cesaris (jordan) 1 krog; 7. Gugelmin (leyton) 2 kroga; 8. Piquet (benetton) 2 kroga; 9. Martini (minardi) 2 kroga; 10. Herbert (lotus).

LESTVICA ZA SP: Senna (Br.) 48, Mansell (VB) 23, Patrese (It.) 22, Prost (Fr.) 17, Piquet (Br.) 16, Berger (Av.) 10, Modena (tyrrell) 9, Alesi (Fr.) 8, De Cesaris (It.) 7.

LESTVICA HIŠ: Mclaren honda 58, Willims renault 45, Ferrari 25, Benetton ford 21, Tyrrell honda 11, Jordan ford 5.

Zmagoslavje Sticha

LONDON — V finalu teniškega turnirja v Wimbledonu je Nemec Michael Stich nepričakovano gladko, s 6:4, 7:6, 6:4, premagal rojaka Borisa Beckerja, trikratnega zmagovalca tega klasičnega turnirja, ki šteje za veliki slam. Stich je štirikrat dosegel break, s tremi je sebi v korist odločil prvi in tretji niz, s četrtim pa je nadoknadil zaostanek v drugem nizu, ki ga je nato s 7:4 dobil po tie breaku.

Najnovejša lestvica ATP je zdaj taka: 1. Becker (Nem.), 2. Edberg (Šve.), 3. Lendl (ČSFR), 4. Stich (Nem.), 5. Courier (ZDA), 6. Agassi (ZDA), 7. Forget (Fr.), 8. Bruguera (Šp.), 9. Sampras (ZDA), 10. Chang (ZDA), 12. Ivanišević, 18. Prpić, 27. Caratti, 28. Camporese.

totip

1. —	1.	Don Lurio	2
	2.	Favoloso blue	1
2. —	1.	Iblis high	2
	2.	Goodwin Or	X
3. —	1.	Delger	2
	2.	Lunetta Tan	2
4. —	1.	Direct Fc	X
	2.	Lequio Af	X
5. —	1.	Golfo del mare	1
	2.	Fuliver	1
6. —	1.	Lui Pap Jet	1
	2.	FlorioCam	2

KVOTE

12 (9 dobitnikov)	124.234.000 lir
11 (377 dobitnikov)	2.950.000 lir
10 (5.275 dobitnikov)	205.000 lir

Po uspehu na pokrajinski fazi C kategorije za balinarske dvojice

Na državnem finalu v Venetu bosta nastopili še dve Sokolovi postavi

Sokol superstar - s tem superlativom bi lahko označili izreden podvig, ki so ga nabrežinski balinarji naredili na nedeljskem pokrajinskem prvenstvu za dvojice C-kategorije. Uspelo jim je doseči to, kar v preteklosti po vsej verjetnosti ni uspelo še nikomur - to je uvrstiti dve postavi v veliki finale, tako da sta si obe hkrati priborili pravico do nastopa na državnem prvenstvu, ki bo jeseni v Venetu.

Kot smo napovedali pred pričetkom tega izredno važnega tekmovanja, enega najvažnejših v teku poletne sezone, so tudi tokrat, kot že velikokrat prej, ob podobnih prilikah glavno besedo imeli slovenski balinarji. To je že šesta slovenska postava, ki bo nastopila na državnem prvenstvu, od teh so kar tri sokolove. To pa za društvo, kakrkšno je Sokol, ki letos prvič nastopa v italijanski balinarski federaciji, predstavlja pravo senzacijo. Zatorej je v nabrežinskih krogih povsem upravičeno veselje, ki vlada v teh dneh.

Med nagrajevanjem ni predsednik pokrajinskega odbora Iacobini štedil z laskavimi pohvalami na račun Sokola, predvsem pa je podčrtal vestnost in zavzetost tega društva pri delovanju, povrhu pa je ocenil Sokolovo društvo za izredno resno, saj se je z razliko od ostalih vpisalo na pokrajinsko prvenstvo z maksimalnim številom svojih ekip. Svoj poseg je zaključil z iskrenimi čestitkami za svojevrsten uspeh, hkrati pa je izrazil prepričanje, da se nabrežinskim predstavnikom obeta rožnata prihodnost, obogatena s številnimi podobnimi uspehi.

Z nedeljskim dvojnim uspehom Sokol premočno vodi na posebni lestvici najuspešnejših tržaških balinarskih društev. Tretji nabrežinski dvojici, ki je v nedeljo poskusila srečo v postavi Mihelič-Stanissa, je po zmagi v uvodnem nastopu za las spodletelo v drugem kolu in je bila tako izločena iz nadaljnjega tekmovanja. Veliko bolje pa se je godilo ostalim dvem dvojicam. Nekoliko lažjo pot sta do finala imela Guštin in Cortese, saj jima je bil žreb naklonjen, tako da sta odigrala eno srečanje manj od ostalih. Potem ko sta izločila nekaj odličnih nasprotnikov, je v polfinalu že kazalo, da se bo pretrgala zmagovita pot drugega para v postavi Simoneta-Skupek, saj je nasprotnik že visoko vodil kar s 4:10. Kot že velikokrat doslej pa sta tudi tokrat, predvsem po zaslugi mojstrskih zadetkov zbijalca Simonete, rezultat preobrnila v svojo korist.

V domačem finalu, ki ni imel nobene veljave, saj je bil pred tem že obema finalistoma zagotovljen nastop na državnem prvenstvu, sta se Guštin in Cortese povsem zasluženo okinčala z naslovom pokrajinskih prvakov, saj sta bila v skrajšanem finalu za **točko boljša** (končni izid je bil 5:4) od klubskih soigralcev. (Z.S.)

Gajin teniški turnir »Hill sport« v domačih rokah

Gomizelj spet zmagal

Tenist Gaje Dorjan Gomizelj je le pet dni po zmagi v Palmanovi spet osvojil turnir za neklasificirane igralce. Tokrat je slavil uspeh na domačih tleh, saj je zmagal na Gajinem turnirju »Hill sport«. V finalu je s 6:2, 5:7, 6:4 premagal prvega nosilca Puglio (Gomizelj je bil 2. nosilec).

Šlo je za dvoboj na dokaj kvalitetni ravni, v katerem je pobudo stalno imel Gomizelj, ki je izrazit napadalec, a le z osnovne črte. Njegov glavni adut (rekli bi zaenkrat še edini) je izredno močan forhend, izkušeni Puglia pa je z visokimi in dolgimi žogami našemu igralcu stalno razbijal ritem, pri tem pa je tudi zelo malo grešil. Lahko rečemo, da je Gomizelj podiral trdnjavo, ki pa je bil grajena iz odpornega materiala, pri čemer je naš tenist trosil zlasti veliko psihičnih energij, njegov tekmec pa fizičnih, saj je bil prisiljen tekati z enega do drugega konca igrišča.

Gomizelj je začel odlično. Gladko je dobil prvi niz, v drugem pa je že povedel s 5:3. Verjetno je tedaj mislil, da ne more več izgubiti. Zbranost je popustila, Puglia pa ga je takoj »kaznoval« in si tudi priboril določeno psihološko prednost, ki je trajala vse do šeste igre tretjega niza, ko je še vodil s 3:2. Odtlej pa je Gomizelj odločno prevzel pobudo in srečanje končal tako, kot ga je začel.

V polfinalu je Gomizelj s 6:2, 6:4 premagala Guadalupija (S. Marco), Puglia pa s 7:6, 7:5 Pacorja. Med nagrajevanjem na katerem sta bila tudi predsednik ZSŠDI Kufersin in občinski odbornik Weber, so pokale, plakete in nakupovalne kupone prejeli štirje prvouvrščeni, nagrajen pa je bil tudi najboljši under 14 Borut Plesničar, ki se je prebil vse do tretjega kola.

Dorjan Gomizelj je po tem že drugem zaporednem uspehu na dobri poti, da postane prvi moški klasificirani tenist Gaje od ustanovitve teniškega odseka sploh.

* * *

Brata Borut in Aleš Plesničar sta včeraj odpotovala na mladinski turnir under 14 v Verono, na katerega so povabljeni samo najboljši mladinci iz posameznih dežel. Predvidoma bo zanje konkurenca zelo ostra, koliko bosta napredovala pa je odvisno od žreba.

Turnir jim bo prišel prav kot priprava za nastop v polfinalu deželnega ekipnega prvenstva under 14, ki bo konec tedna. Že zdaj pa si je Gaja v tem tekmovanju vsekakor zagotovila eno prvih štirih mest v deželi.

Deželni grand prix skokov

Sedmak vodi

Po zelo uspešnem nastopu na sobotnem 5. atletskem mitingu za grand prix dežele, je v skupini za skoke prevzel vodstvo Borov atlet Igor Sedmak (poleg skupine skokov se za grand prix točkujejo tudi skupini kratkih in dolgih tekov ter skupina metov). Sedmak ima s teh tekmovanj že tri zmage, dve v troskoku in eno v daljini (za posamezno zmago dobi 9 točk, plus eventualni bonus za kvaliteto rezultata). V svoji skupini je s 30 točkami že krepko v vodstvu s skoraj optimalnim številom točk. Na sobotnem mitingu v Sacileju si je Igor zmago priboril v boju z Dainesejem, enim boljših trosokašev v Italiji, njun boj pa mu je navrgel nov odličen osebni rekord 15,54 metrov. Ta rezultat, postavljen v skoku, ki je bil pravzaprav daleč od optimalne izvedbe, je prav gotovo znak, da se bo Igor v drugem delu sezone še bolj približal meji 16 metrov.

(I.P.)

obvestilo

NK BOR, ŠD BREG, ŠZ ZARJA, obveščajo, da so se začela vpisovanja v Borovo nogometno šolo za otroke letnikov od 1979 do 1985. Vpisovanja do 26. julija 1991 na sedežu društev ali na telefonske številke 226228 (Babuder), 228511 (Laurica), 228607 (Lavriha), 226602 (Metlika), 768891 (Tence), 226483 (Žagar).

Macchiutova v Španiji dosegla normo za nastop na EP v Solunu

Na nedeljskem dvoboju mladinskih reprezentanc under 17 Španije in Italije, ki je bil v predmestju Madrida, se je slovenska atletinja Margaret Macchiut v teku na 100 m z ovirami uvrstila na drugo mesto v času 14"00. Od zmagovalke jo je na cilju ločil le centimeter.

S tem rezultatom je Macchiutova izboljšala svoj osebni rekord, hkrati pa dosegla normo, ki jo mednarodna zveza IAAF zahteva za nastop na evropskem mladinskem prvenstvu, ki bo avgusta v Solunu. (L.A.)

LINEA

LINE01/10

VABIMO VSE NAŠE CENJENE STRANKE NA

PROMOCIJSKO POLETNO RAZPRODAJO

od danes, 9. julija dalje

s popusti od 20% do 80%

izkoristite ponujeno priložnost in pričakujemo vas pri

LINEA - Ul. Carducci 4 - TRST

obv. občini

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10.00 din; mesečna naročnina 230.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglasi: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasni agenciji PUBLIEST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

torek, 9. julija 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja **ZTT**
Tiska EDIGRAF

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Rekordni obisk italijanskih obmorskih in hribovskih letoviščarskih krajev

Italijanska mesta so se izpraznila ob prvem pravem poletnem eksodusu

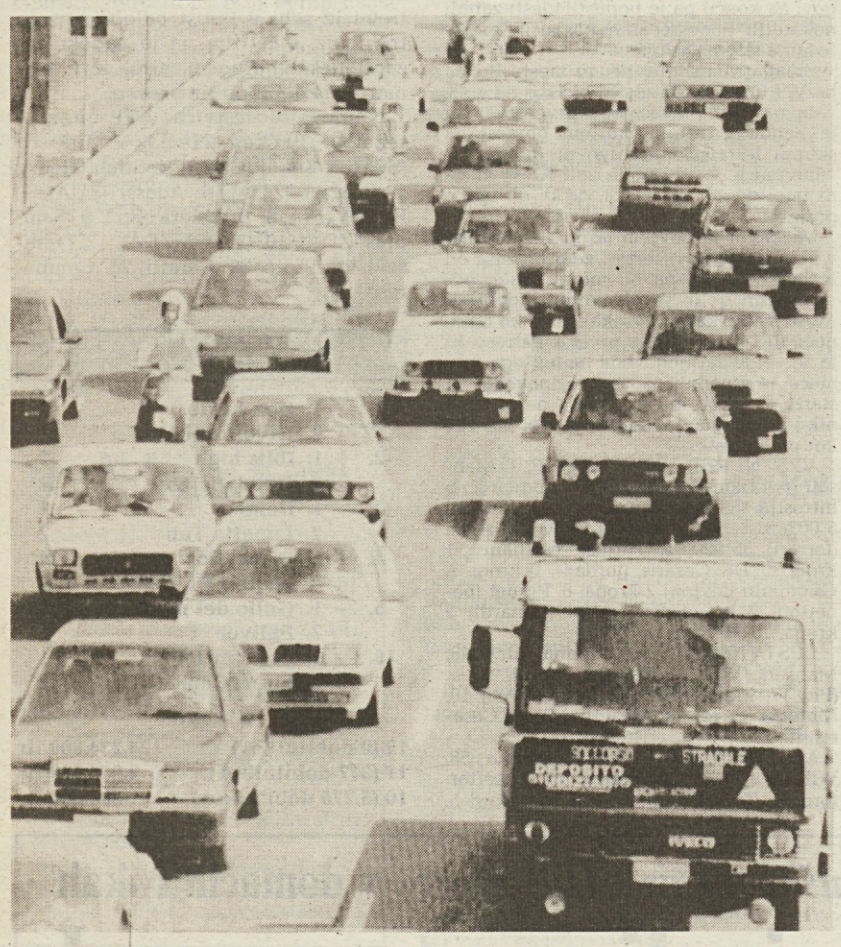

RIM — Italijanski turistični delavci si z zadovoljstvom manejo roke, saj so ta konec tedna zabeležili rekordne obiske v vseh obmorskih in hribovskih letoviščarskih krajih. Podrobnih številk še ni, a že sedaj je jasno, da so predvsem na severnojadranskih plažah skoraj podvojili prisotnost domačih in tujih gostov. Izvedenci ugotavljajo, da se je predvsem povečalo število Italijanov, ki letos raje letujejo doma, kot da bi se podali v tujino. Temu je v glavnem botrovala kriza v sosednji Jugoslaviji, vojaški spopad v Sloveniji in negotovost na Hrvaškem. Za 50 odstotkov pa je upadel tudi obisk v Alžiriji, kjer še vedno vlada napetost po spopadih z islamskimi integralisti, podoben osip je bil tudi v Tuniziji. Italijani so se torej odločili, da letujejo v domačih logih, saj je zaradi negotovosti na Balkanu upadel tudi obisk v Grčiji. V bistvu smo priča preusmeritvi množičnega turizma, ki je preko noči izgubil do včeraj tradicionalne in cenene letoviščarske kraje.

Tradicionalni gostje Istre in Dalmacije, Avstrijci in Nemci, so se letos preusmerili na severnojadranske italijanske plaže, ki takega navala ne pomnijo. V prejšnjih letih so namreč zaradi prekomernega bohotenja alg zabeležili občuten padec nočitev in prisotnosti. Nemci in Avstrijci so letos še povečali pritisk na severnoitalijanska jezera, prav tako se je povečala njihova prisotnost na Južnem Tirolskem.

Ob dopustnikih pa letos ugotavljajo, da se je povečalo število izletnikov, ki v zgodnjih jutranjih urah zapuščajo mesta in se šele pod noč vračajo. Temu je bržkone botrovala izredna vročina. Neugodje meščanov je še povečal visok odstotek vlage, da ljudje iščejo osvežitev izven razbeljenih mest. Italijanska mesta so se torej v nedeljo dobesedno izpraznila, kar je običajno šele za velikošmarensko obdobje.

Nedeljski podatki so zelo zgovorni. V Firencah so namerili kar 37 stopinj Celzija, v Trstu 33 stopinj, v Pizi 35, v Bocnu, Benetkah, Veroni, Turinu in Milanu 32 stopinj.

Kljub temu pa je ta konec tedna na italijanskem cestnem omrežju minil brez hujših zapletov. Po podatkih cestne policije in ustanove za avtoceste je bilo na prometnicah več kot 6 milijonov vozil. Taka gostota je seveda upočasnila vožnjo, z njo pa znižala število nesreč. Največ zapletov je bilo kot običajno ob vstopu in izstopu na avtocestah ob glavnih mestih. Precej drena je bilo tudi v trajektnih pristaniščih za Sardinijo in Sicilijo, kjer so zadnji trenutek preprečili stavko.

Po podatkih hidrometeorološke službe italijanskega vojnega letalstva se bo vroče in soparno vreme nadaljevalo vse do petka. V sredo in v četrtek bi se lahko temperatura še povečala, iz dneva v dan pa bo več popoldanskih neviht predvsem v notranjosti in v predgorju. V petek pa naj bi prišlo do preokreta v gibanju zračnih mas z vdorom hladnega zraka. To bo povzročilo nevihte z udari vetra in seveda padec temperature.

Na sliki (telefoto AP)**: v nedeljskih jutranjih urah so tako izgledale vse ceste, ki peljejo proti morju.**

Papež o ponovni vzpostavitvi javne morale

VATIKAN — »Eden od vzrokov krize javnih ustanov in struktur privatnega življnenja je pomanjkanje moralnih vrednot in razkorak med moralo in družbo, katerega je povzročil prevelik vpliv, ki ga ima posredovanje politike, ki večkrat globoko deformira strukture skupnega življenja.« To je med drugim povedal papež Janez Pavel II. na srečanju z udeleženci prvega sestanka permanentne skupščine notranjega ministrstva na temo »Kultura legalnosti«, ki jo vodi notranji minister Vincenzo Scotti.

Ta skupščina, ki se bo začela 11. t.m., je nastala na pobudo ministra Scottija, a po prošnji, ki jo je papež lani v Neaplju posredoval politikom, naj se slednji trudijo, za »ponovno vzpostavitev legalnosti v naših javnih ustanovah in v naši družbi.« Papež je v svojem daljšem govoru med drugim dejal, da »moramo natančno analizirali vzroke, zakaj je prišlo do splošnega razvodenetja pojma legalnosti in splošnega padca moralnih vrednot, pa tudi zmanjšanja občutka dolžnosti tako v javni, kot tudi privatni sferi in do oskurantističnega sprejemanja razlik med dobrim in zlom.«

V nekem intervjuju za popularni italijanski tednik Famiglia Cristiana, je Martelli pojasnil, da ni v Bariju hotel polemizirati s Cerkvijo, temveč z njenim vmešavanjen v interno italijansko politiko.

Predsednik Cossiga buri duhove in vznemirja »politične ribe«

BUDIMPEŠTA, RIM — Uradni obisk predsednika republike Cossige na Češkoslovaškem in na Madžarskem, bi verjetno šel skoraj neopazno mimo, če ne bi predsednik sam oziroma s pomočjo italijanskih novinarjev, poskrbel za reklamo. Mnenje o kakovosti italijanske vojske ter mnenje, ki ga je izrekel o ministru za proračun Cirinu Pomicinu, so že prvi dan predsednikove odsotnosti presenetile rimske politike, vendar resnici na ljubo večjih reakcij ni bilo. Niti predstavniki vojske niso bili pretirano užaljeni, ko je njihov vrhovni poveljnik ostro kritiziral njihove tanke.

Nekoliko drugačne reakcije so odjeknile po pogovorih, ki jih je imel Cossiga na Madžarskem. Italijanski novinarji namreč množično potujejo v predsednikovem spremstvu, saj je to edinstvena priložnost za zbiranje časopisnih senzacij. Cossiga celo v svojih javnih nastopih in govorih ni obšel političnih, pa tudi osebnih sporov. Posameznih »žrtev« seveda ni imenoval, vendar je vsakomur jasno, komu je bila kaka opazka namenjena. Najbolj sporna se nanaša na Andreottija oziroma na afero Gladio in načrt Solo. »V vsej tej zadevi sem jaz le majhna riba, zato ne vem, zakaj se znašajo name. Politična maščevanja so stvar velike ribe, ki jo je treba pustiti pri miru, saj bo lahko še prav prišla, « je rekel predsednik republike.

V govoru delavcem italijansko madžarske družbe Ganz-Ansaldo pa je Cossiga pojasnil, kako »tudi v Italiji še danes obstajajo poklicni stalinisti, ki mislijo natanko tako, kot so mislili na Češkoslovaškem za časa Dubčka.« Tudi to misel so pozneje razvili novinarji, katerim je predsednik izjavil, »da je bral v časopisih, kako se je sodnik Violante (DSL) užalil, ker mu je očital, da se obnaša kot majhen Višinski«. »Zmotil sem se, Violante se vede kot velik Višinski,« se je popravil predsednik. Tokrat pa je iz Italije prišel odločen odgovor. »Cossiga stalno krati zaupanje v politično vlogo, ki jo krije in jo zlorablja z neumnimi, nekoristinimi opazkami.« O malih in velikih ribah pa je včeraj spregovoril drugi predstavnik DSL, Aldo Tortorella, ki meni, da take pa čeprav priložnostne besede vzbujajo sum, da Cossiga in Andreotti vesta kar precej več, kot trdita.

Tudi polemika med Cossigo, pravosodnim ministrom Martellijem in podpresednikom Višjega sodnega sveta Gallonijem menda še ni končana oziroma se začenja na novo. Na nekem zasedanju v Pontremoliju si je namreč Galloni ponovno zastavil vprašanje o mejah pristojnosti predsednika republike ter o vlogi politikov v sodstvu. Cossiga na to vprašanje sicer še ni reagiral, so pa za to ponovno poskrbeli politični kronisti. Vozel je nekako rešil Galloni sam, ko je pojasnil, da ne Cossiga ne Martelli nimata nobenega namena spremeniti ustavnih določil o vodenju in nadzoru Višjega sodnega sveta. Medtem pa so v senatu razpravljali o predlogu predsednika Cossige, da bi 2. junij, dan republike spet postal praznik. Vlada je predlog podprla in tudi v parlamentu ne bi smeli naleteti na težave. Praznik je bil ukinjen leta 1977.

Srečanje Andreotti - Salinas o gospodarskih izmenjavah

RIM — Včeraj je prispel na uradni obisk v Italijo mehiški predsednik Carlos Salinas De Gortari (na sliki AP skupno z Andreottijem)**, ki se je sestal s predsednikom italijanske vlade, s katerim se je pogovarjal predvsem o možnosti gospodarskega sodelovanja med obema državama. Mehiško gospodarstvo je namreč prek kratkim nastopilo novo pot tržnega gospodarstva in išče po svetu svoje partnerje, med katerimi je tudi Italija. Sestanek se je zaključil s podpisom pogodbe o gospodarskih izmenjavah.**

Za sindikate je Marinijev predlog pokojninske reforme nezadovoljiv

RIM — Marinijev predlog za reformo pokojninskega sistema je že povzročil ostre polemike in mnogo nasprotovanja. »Nihče se ni poročil z načrtom za pokojninsko reformo, ki ga je izdelal minister za delo,« je na primer dejal konfederalni tajnik CGIL Giuliano Cazzola in dodal, da gre za občutljivo in zahtevno temo, ki jo je treba zelo dobro poznati v vseh njenih aspektih in potem o njej razpravljati na zelo umirjen način.

Za kovinarski sindikat FIM-CISL, ki ga vodi Gianni Italia, je Marinijev predlog zanimiva izhodiščna osnova, ki pa je pomanjkljiva pri nekaterih temeljnih vprašanjih, kot npr. pri integrativnih pokojninah in pri sistemu izračunavanja pokojnin, ki naj uresniči kriterij dejanske pravičnosti. Kritike sindikata FIM pa zadevajo tudi pogajanja o ceni dela, ki so do sedaj potekala nekako v zatišju in za katera bo treba septembra mobilizirati ljudi. Popolno nasprotovanje Marinijevi reformi pa je prišlo iz vrst MSI-DN, ki zavrača tako krčenje pokojnin kot nadaljnje višanje pokojninskih prispevkov in »ropanje odpravnin«.

Zaradi težav pri ločenih pogajanjih o štirih točkah

Sestanek o ceni dela šele jutri?

RIM — Za danes napovedan plenarni sestanek med predstavniki sindikatov, delodajalcev in vlade o politiki plač, bo kot vse kaže prenešen na jutri. Prvotno je bilo srečanje napovedano že za 3. julij, nato so ga prenesli na 9. julij, vendar kaže, da časi še niso dozoreli. Problem predstavljajo namreč ločena pogajanja o štirih specifičnih temah - o davčnem sistemu, javnem sektorju, cenah in tarifah in o premični lestvici - kjer naj bi po vesteh iz sindikalnih krogov imela težave predvsem ministra za finance Formica in za industrijo Bodrato, medtem ko naj bi minister za delo Marini kazal več pripravljenosti. Po oceni sindikatov pa vsekakor manjka celovit načrt vlade o politiki plač, o nadzoru nad inflacijo in o davčni pravičnosti.

GODI01/15

Krzneni plašč?

Ni najprimernejši čas za obleči krzno, je pa najugodnejši čas za nakup!

od 9. julija do 31. avgusta

velika promocijska prodaja s popusti

20% - 30% - 50% in več

Kratki ali dolgi plašči različnih modelov že za zimsko sezono 1991/92 iz različnih krzen: nerc, svinec, rat, lisica, opossum, bober, perzijaner, murmel, janček, oven.

V ceni je vključeno shranjevanje do 15. septembra; možnost odplačevanja na obroke.

Godina
KRZNARSTVO
TRST - Ul. Carducci 12

obv. občini